

KRUISBOEKEN

droomland

door peter spoor

uitgave:

paters van den h. geest

rhenen

KRUISBOEKEN 9

D R O M E N L A N D

**DOOR PETER SPOOR
MET PLAATJES VAN DE SCHRIJVER.**

KLAS 3.

UITGAVE: PATERS VAN DE H. GEEST — RHENEN.

KRUISBOEKEN 9

D R O M E N L A N D

**DOOR PETER SPOOR
MET PLAATJES VAN DE SCHRIJVER.**

KLAS 3.

UITGAVE: PATERS VAN DE H. GEEST — RHENEN.

**De uitgave van deze serie geschiedt onder toezicht en
verantwoordelijkheid van de Paters van de H. Geest.**

***PATER A.L. v. KAAM C.S.Sp.
Huize Fatima Rhenen.***

WOORD VOORAF.

Dit boekje geeft verhalen uit verschillende delen van de grote missiewereld. Het is de bedoeling, dat de kinderen zullen leren, dat *overal* missionarissen werken. En ook, dat er missiewerk is, dat niet door priesters gedaan wordt.

Misschien moge het helpen, om jongens en meisjes, die geen priesterroeping hebben en toch naar de missie willen, een richting te wijzen.

Ik hoop, dat ik met dit boekje een klein beetje meer missieliefde heb gebracht bij de schooljeugd van ons land.

Asten. Pasen 1952.

PETER SPOOR.

In de Klas

Liesje was acht jaar. Ze zat in de derde klas bij Zuster Leonarda. Maar nu lag Liesje in haar bedje. Ze kon maar niet in slaap komen. Ze moest al maar denken aan de zuster, zuster Leonarda. Die had 's morgens in de klas verteld van de heidenkindertjes in de warme landen. Van de negerkindertjes. En ze had ook verteld over de arme Chinese jongens en meisjes in China.

Ja, daarvan had Liesje wel eens meer gehoord. Maar de zuster had ook nog wat gezegd over andere heidense kindertjes in de koude streken van Canada of op de eilanden van Indië. Ja ook bij de blanke mensen vond men nog heidenen, had de zuster gezegd.

Daarvan had Liesje nog nooit gehoord. En daaraan lag ze in haar bedje te denken.

Ze zou zo graag eens in de verre, vreemde landen gaan kijken. Dat moest nog eens fijn zijn.

Hoe zou het er in die landen toch uitzien? En groeiden er echtwaar zulke vreemde bomen, zoals de zuster vertelde? En waren daar zulke gevaarlijke dieren: leeuwen en tijgers en grote slangen? In de dierentuin had ze die wel gezien. Maar dat was niet echt. Daar waren tralies voor.

Hu!! 't Was toch wel griezelig zo'n lelijke leeuw door 't hoge gras te zien sluipen.

En dan woonden daar die mensen in hun kleine hutten. 't Was alles zo vreemd voor 't kleine meisje. Maar toch was ze nieuwsgierig.

In haar donker kamertje zag ze plotseling iets lichter worden. 'n Grote lichte plek werd het. Nu kwam die lichte plek naar haar bedje toe. En o, Liesje zag in die lichte vlek een mens: een mooie, jonge man in 'n wit kleed. Hij had blonde, lange haren en licht blauwe ogen. In zijn éne hand hield hij een lange staf. Aan zijn schouders waren grote blanke vleugels bevestigd. 't Was 'n engel. Liesje zag hem langzaam naar haar bedje stappen. Hij kwam door de muur van haar kamertje heen. Nog een paar stappen en hij stond bij haar. 't Meisje was helemaal niet bang. Ze keek de schone engel zonder vrees aan en lachte tegen hem.

De engel lachte terug.

„Goeden nacht, Liesje,” zei hij.

„Goeden nacht, lieve engel,” antwoordde Liesje.

„Zou jij zo graag eens naar de missielanden gaan?”

„O ja, engel, heel graag. Maar hoe weet U dat?”

„Je engel weet toch alles van je, Liesje. Ik vind het mooi dat je veel van de missie wilt zien. En ik ben gekomen, om je mee te nemen naar de warme landen.”

„O dat is fijn, dat is fijn engel. Wanneer gaan we?”

„Nu meteen.”

„Ik moet 't eerst aan vader en moeder gaan vragen. Ze zullen anders niet weten waar ik ben.”

„Ze zullen je niet missen, Liesje. Daar zorg ik wel voor. Let op.”

De engel hief zijn staf op en door het kleine zolder-raampje van haar slaapkamertje kwam een wolkje aangedreven. 't Was een mooi wit wolkje. Maar toen het in het slaapkamertje was, zag Liesje, dat het een mooi wagentje was. Vóór het wagentje stond een witte vogel. Een vreemde vogel, Liesje kende hem niet. 't Was geen ooievaar of geen reiger. Maar hij was wel zo groot. 't Was ook geen zwaan of een gans. Maar hij was toch ook helemaal wit.

„Dat is Feniks, de hemelvogel,” zei de engel. „Hij zal ons naar alle landen brengen, die we willen zien.”

„O, wat een mooie Feniks, en wat een mooi wagentje.”

„Ga er maar eens inzitten, Liesje.”

„Mag ik, engel?”

„Zeker. 't Is voor deze nacht jouw wagentje. En ik ben de koetsier.”

Voorzichtig stapte 't meisje in 't mooie karretje. O, wat zat dat heerlijk zacht. Nu pas zag ze, dat ze zelf ook een nieuw kleedje aanhad. 't Was even mooi en even wit als het wagentje en als Feniks.

De engel kwam naast haar zitten. Hij nam de teugels in de hand.

„Waar wil je het eerst naar toe?” vroeg hij.

„Naar de zwarte kindjes, engel.”

„In orde. Daar gaat het.” 'n Lichte ruk aan de teugel en 't wagentje gleed het venster uit. Feniks vouwde zijn vleugels open en snel stegen de twee reizigers omhoog

naar de sterren.

„Kunnen de mensen ons zien, lieve engel?”

„O, de mensen slapen, Liesje. En die nog heel laat op straat zijn, zien alleen maar een klein wit wolkje voorbij de maan zweven.”

„O engel wat gaan we snel! En daaronder zie ik al de zee.”

„Ja. Dat is de zee. We zijn nu spoedig in het land van de negers.”

„Is dat groot, engel?”

„Heel erg groot. Zó groot, dat we niet alles kunnen zien.”

„Is het daar nu ook nacht en donker?”

„Ja Liesje. 't Is daar nu ook nacht. Maar jij mag ook iets zien van de dag bij de negers.”

„Hoe kan dat, engel?”

„Daar kan ik voor zorgen, Liesje. Maar kijk eens naar beneden. Wat zie je daar?”

„'n Grote, heel grote kachel. En ze brandt ook, En ze rookt. O, wat rookt ze!”

„Dat is een vuurspuwende berg, Liesje. We zijn boven Italië.”

„Het land waar de paus woont, engel.”

„Juist, Liesje. We gaan even naar Rome om het vaticaan te zien. Ha, daar is het. Zie je dat grote gebouw? 't Is nu donker. Maar je kunt het nog zien, omdat de maan het verlicht.”

„O ja, engel. Ik zie het heel goed. 'n Grote kerk en daar naast veel grote gebouwen. Er brandt nog één lichtje

in. Ik zie één raam verlicht.”

„Dat is de kamer van de paus. Hij werkt nog.”

„Zo laat, engel?”

„De H. Vader heeft het heel druk, Liesje. Hij zorgt voor de hele wereld.”

„Ook voor de zwarte kindjes?”

„Ja, ook voor hen. Hij stuurt er missionarissen heen. En de beste negerjongens mogen in Rome komen studeren. Dat worden dan priesters, die ook weer naar Afrika gaan. Maar nu gaan we verder.”

Het mooie wagentje met zijn witte Feniks daalde snel naar beneden.

„Hei engel, kijk eens het is daaronder donker, dan kunnen we niets zien.”

„Juist Liesje. We gaan in het donker wat zien. Ginds brandt een groot vuur. Daar zijn mensen. Kom mee.”

Hij hielp Liesje uit het wagentje en bond de teugels van Feniks vast aan een palmboom. Toen gingen ze over een smal zandpaadje naar het grote vuur.

Liesje zag eerst niets dan de grote vlammen. Maar ze hoorde een heel lelijk gezang. En toen zag ze heel veel zwarte mensen, die wild dansten en sprongen om het grote vuur. Ze hadden hun zwarte lijf volgesmeerd met witte strepen. In hun handen zwaaiden ze grote lansen met scherpe punten.

Eén zwarte was nog erger beschilderd dan de anderen. Die danste ook het wildste van allemaal. En hij schreeuwde met een lelijke stem stelkens het liedje voor, dat de anderen nazongen.

„Wees maar niet bang, Liesje. Ze zien ons niet. Ze kunnen ons niets doen.”

„Wat zijn dat toch voor vreselijke mensen, engel?”

„Dat zijn heidenen. Ze dansen ter ere van de duivel.”

En ze drinken daarbij zoveel, dat ze dronken worden. En dan doen ze heel groot kwaad. Kijk die éne man daar aan die paal. Die zullen ze wel dood maken. Dat is een offer voor de duivel."

„Bah, wat 'n lelijke mensen. Ik ben er bang van. Moeten de missionarissen hen bekeren?"

„Ja Liesje. Maar dat is heel moeilijk. Kom maar gauw mee."

Ze gingen terug naar hun wagentje en stapten in. De engel nam de teugels en vooruit ging het weer. Eerst door de lucht. Maar ze daalden al spoedig. Ze kwamen terecht op een plein vóór een houten kerk. De maan scheen erop en het kruis op de kleine toren blonk ervan. Naast de kerk waren twee lange gebouwen, ook van hout.

„Waar zijn we nu, engel?"

„Nog bij de negers. Maar hier wonen missionarissen. En er zijn zusters. Wacht, ik zal het eens licht maken."

De engel zwaaide met zijn staf naar de hemel en Liesje zag de maan bleker worden. En ook al de sterretjes. Daar verscheen eensklaps de zon. Ze goot het hele pleintje vol mooie zonneschijn.

Nu zag Liesje het kerkje pas goed. En ook de twee gebouwen links en rechts. En ze zag nog veel hutten staan. Mooie sterke hutten van hout met een dak van palmbladeren.

Kijk. Uit het huis van de zusters kwam een witte gedaante. Die ging naar de kerk en maakte de deur open met een sleutel. Even later luidde een klokje in het kleine

torentje. Overal zag men nu mensen naar buiten komen. 't Waren negers. Maar ze waren goed gekleed. En ze keken blij en opgewekt. Ze gingen naar het kerkje. Uit het andere huis van de paters kwam de missionaris en een hele rij jongens.

En uit het huis van de zusters kwamen veel meisjes in mooie rokjes en de zusters liepen er achter.

„Dat zijn de scholen, Liesje. De jongens leren daar een ambacht.”

„O, een ambachtsschool, engel? Daar is mijn broer ook op.”

„Juist Liesje. En de meisjes leren naaien en koken en wassen bij de zusters. Is het hier niet mooi?”

„Ja engel. Heel mooi. Juist zoals bij ons.”

„En dat waren eerst ook zulke lelijke, wilde negers. Dat heeft de missionaris gedaan. Ga eens mee in de kerk.”

De engel ging voor en Liesje volgde haar gids naar het kleine kerkje. Daar zaten heel veel mannen en vrouwen op hun knieën, zo maar op de grond. Vooraan zag het meisje de zwarte kinderen uit de ambachtsschool en van de zusters.

Wat waren die mensen eerbiedig. Niemand keek om, niemand praatte.

„Kom mee, Liesje.” De engel stiet haar aan en ze gingen weer naar buiten.

„Dat hebben die paters en zusters knap gedaan, hé engel.”

„Ja Liesje. Heel knap. En daarvoor zal onze Lieve Heer hen dan ook flink belonen. Je moet goed voor de

missie bidden, Liesje.”

„Ja, engel.”

„En ook wat uit je spaarpot geven, Liesje. Die kerk en die scholen kosten veel geld.”

„Heel veel geld, engel.”

Ze waren weer bij hun wagentje gekomen en stapten in. Hoep! Met grote, lange slagen van zijn mooie witte vleugels snelde Feniks omhoog naar de blauwe lucht.

„Gaan we naar huis, engel?”

„Nog niet Liesje. We gaan nog een bezoek brengen bij de bruine kindertjes. Kijk daar heb je de zee weer.”

Nu kon Liesje haar goed zien, want het was hier volop dag. Heel hoog door de lucht zweefde het wagentje met zijn sterke vogel. En het vloog zo snel, dat ze spoedig weer land zagen.

„Daar moeten we zijn,” wees de engel.

Liesje keek, maar ze zag niets dan een groene band, die tegen de zee lag. De engel rukte aan de teugels en Feniks dook omlaag.

Bij de bruine mensen van Indië

Nu werd de groene band duidelijker. Liesje zag bomen en bergen. Die bergen waren ook begroeid. En hier en daar zag ze tussen het groen witte plekje. Dat waren huizen.

Nog lager ging het kleine wagentje. Nog dichterbij naar de bomen en de bergen.

„Moeten we hier zijn, engel?” vroeg Liesje.

„Ja kind. Dit is het land van Indië. Hier wonen geen zwarte maar bruine mensen. En daar gaan wij eens op bezoek.”

„Zijn hier ook heidense kindertjes?”

„O ja. Een hele hoop. Bijna alle mensen zijn nog heidenen. Pas op, houd je vast. We zijn er.”

Het voertuigje stond stil. Feniks gaapte eens flink en sloeg met zijn vleugels.

„Moet Feniks geen eten hebben, engel?”

„Nee hoor. Die krijgt geen honger. Dat is een hemelvogel.”

De engel stapte uit en Liesje volgde. Ze stonden bij een wit, vierkant huis. Bij dat huis was een grote tuin. Daar groeiden palmen en vijgebomen en andere vreemde planten.

Liesje wilde naar een mooie bloem gaan. Maar de engel trok haar terug.

„Pas op, Liesje. Zie je die grote, lelijke slang niet? Die

kan bijten. En die beet is giftig, en dan ga je dood.”

„Oei, joi,” zei het meisje. Ze kwam bij de engel staan.

In de tuin speelde een kindje. Dat zag opeens ook die grote, lelijke slang. 't Liep hard naar het witte huis. En het riep: „Een slang! Een slang!”

De deur van het huis ging open. Er kwam een man naar buiten. Hij droeg een witte jas en een korte, witte broek. Aan zijn blote voeten had hij sandalen. Hij vroeg wat aan het kindje. Dat wees naar de struik met de slang. Toen ging die man daar naar toe. Hij knielde voor de slang. En hij zei: „O dappere, edele ziel. Gij zijt de ziel van mijn vader. Mijn vader woont in de slang. O kom in mijn huis.”

De man wilde de slang pakken. Maar die siste heel boos. Ze wiegde met haar kop op en neer. Ze blies en haar ogen fonkelden. Zo kwaad was ze.

„O engel,” zei Liesje, „die boze slang zal de man nog bijten.”

„Daar ben ik ook bang voor, Liesje. Dat zou heel erg zijn.”

„Waarom loopt hij dan niet weg. Of waarom slaat hij de slang niet dood?”

„Hij is een heiden, Liesje. Hij gelooft, dat in de slang de ziel woont van zijn vader. Daarom loopt hij niet weg. En de slang zal hem bijten. Het gif van de slang zal hem doden. Kijk maar.”

Liesje zag de lelijke slang op de man toeschieten. Zij slingerde zich om de arm en de hals van de man. Liesje hoorde, hoe hij zei: „Liefste vader, ik zal je in het huis

dragen. Daar heb je toch altijd gewoond."

De slang beet hem in 't gezicht, zodat dunne bloedstraaltjes over zijn wangen liepen. Maar hij scheen het niet te voelen. Hij liep met de slang om zijn lijf door de tuin naar het huis. Doch hij kan niet ver meer lopen. Tien passen verder viel hij neer. Hij kreunde. Uit het huis kwamen nu meer mensen: kinderen en 'n vrouw. De slang vluchtte weg. En de vrouw en de kinderen namen de man op en droegen hem naar binnen.

Liesje hoorde nog hoe hij tegen de vrouw zei: „Het was vader, hij woonde in de slang. Maar hij was een beetje boos."

„Kom mee Liesje," zei de engel. „We hebben genoeg gezien."

„Gaat die man nu dood, engel?"

„Zeker, Liesje. Erg jammer, hé."

„Wat 'n ongelukkige mensen toch," zuchtte Liesje. „Waarom geloven ze toch zulke domme dingen?"

„Dat is de schuld van de duivel, Liesje. En de missionarissen moeten hier komen, om die mensen het ware geloof te leren. Dan zullen ze niet meer zo dom zijn."

„Zijn er nog veel van zulke domme mensen?"

„O nog zo veel. Heel, heel veel. De paters en de zusters zullen er nog hard werk aan hebben. Kom, stap in."

Ze klommen in hun voertuigje. Feniks spreidde zijn vleugels uit en omhoog gingen ze weer.

„Gaan we naar huis, engel?" vroeg Liesje.

„Zeker. We zijn al lang weg geweest. Maar toch wil ik een klein omwegje maken. Vind je het prettig, om in

de lucht te varen?"

„O ja, engel. Dat is heel prettig. Maar wat we gezien hebben was niet prettig.”

„Ook niet in dat dorpje bij de pater?"

„Jawel, jawel. Maar ik bedoel dat andere: die dansende negers en deze akelige slang.”

Ze vlogen nu boven een grote rivier.

Links en rechts waren grote bossen. In de rivier zag Liesje veel vieze, grote beesten.

„Dat zijn krokodillen,” zei de engel. „De mensen die hier wonen, geloven dat het heilige dieren zijn.”

„Heilige dieren bestaan toch niet, hé engel.”

„Natuurlijk niet Liesje. Dieren hebben toch geen ziel. Dus kunnen ze ook niet heilig zijn. Kijk daar eens, meisje.”

De engel wees schuin naar beneden. Daar zag Liesje een grote stad met vele vreemde torens. De rivier stroomde langs die stad. En in het water krioelde het van duizenden en duizenden mensen.

„O wat is het daar druk! En ieder is aan het pootje baden. Wat fijn!”

„Nee, Liesje. Die mensen wassen hun zonden weg. Ze denken, dat ze maar in dit heilig water hoeven te gaan duikelen en dan zijn alle zonden ineens weg.”

Liesje moest lachen. „Wat dom, hè engel.”

„Maar de missionarissen zullen er toch veel moeite mee hebben, om ze te bekeren. Kijk maar eens hoe veel het er wel niet zijn.”

„Ja maar engel, als er nu eens veel missionarissen naar

toe gaan, dan gaat het vlugger.”

„Juist Liesje. En daarvoor moeten jij en alle kinderen bidden. Zul je dat doen?”

„Dat doe ik, engel. Ik bid iedere dag voor de missie. Iedere dag één Wees Gegroetje.”

„Maak er twee van kind. De missie heeft het hard nodig. En nu naar huis toe.”

Door het dakraampje kwamen ze weer binnen. In Nederland was het nog nacht. Liesje stapte uit. Ze bedankte de engel heel vriendelijk.

„Mag ik nog eens meer op reis, engel?” vroeg ze.

„Misschien” zei die.

Toen klopte het meisje de witte Feniks op zijn rug.

„Bedankt Feniks,” zei ze. „Tot een volgende keer.”

De vogel klapte nog eens met zijn grote vleugels. Langzaam werd hij kleiner en onduidelijker. En ineens waren engel en vogel en schuitje weg.

Toen de zon door het raampje in het kamertje van Liesje scheen, werd ze wakker. Moeder had onder aan de trap geroepen. 't Was tijd om op te staan. Liesje wipte vlug uit haar bedje, maakte een mooi kruis en kleepte zich aan. Ze keek door het dakraampje naar de nieuwe zon. En ineens dacht ze aan het voertuigje met de witte vogel. En aan haar gids, de engel. Zou ze vannacht echt op reis zijn geweest? Of was het maar een droom? Ze wist het niet. Maar ze wist nog wel wat ze gezien had. En ook wist ze, wat de engel gevraagd had: veel bidden voor de missie.

Toen Liesje in de kerk op haar stoeltje zat, deed ze dat ook. En stilletjes vroeg ze erbij: „Lieve engel, kom vannacht weer terug. Dan gaan we weer op reis.”

De dag was voorbij. Liesje sliep gerust. Ze had goed geleerd en ze had flink gespeeld. Daarom was ze moe. En daarom sliep ze nu zo lekker. Eensklaps zag ze haar venstertje weer licht worden. En daar gleden haar voertuigje weer binnen met Feniks, de grote witte vogel ervoor.

„Ha!” juichte Liesje. „Dat komt omdat ik er om gebeden heb. Maar Feniks, waar is mijn engel?”

„Kijk eens hier Liesje. Ik was al binnen, want ik ben

toch altijd bij je." De engel stond aan het voeteneinde van haar bedje.

„Kom, Liesje: instappen. We gaan vandaag heel ver. Naar China.”

„O, naar de Chineesjes. Ik kom al engel.”

Ze stapte uit haar bedje en trok haar kleertjes aan.

„Hier Liesje,” zei de engel. „Je moet deze warme mantel ook aan doen. China is een koud land.”

Liesje zag de mooie witte bontmantel, die de engel droeg. Zij stak er haar armpjes in. Hij gleed over haar schouders. O, wat zat die warm! „Dank je wel, engel,” zei ze vriendelijk. Toen stapte ze in het schuitje. Feniks sloeg zijn vleugels uit en de engel stuurde hem heel handig door het smalle raampje naar buiten.

„Vreemd,” dacht Liesje. „Het raampje is niet open geweest en toch zijn we buiten gekomen.” Maar ze had niet veel tijd om daaraan te denken. De engel rukte even met de witte teugels en Feniks begon daarop heel snel te vliegen.

„We gaan naar de zon toe, Liesje,” zei de engel. „Je zult ze dadelijk wel zien.”

Werkelijk begon al gauw de hemel lichter te worden. De sterren gingen weg en daarna verscheen heel in de verte de zon. 't Was nog maar een gouden streep aan de horizon. Doch die werd vlug groter, want ze vlogen met grote vaart er recht naar toe. Spoedig zagen ze de zon helemaal. Haar gouden stralen verlichtten 't scheepje en de vleugels van Feniks. Ook Liesje en de engel werden door de zon beschenen. En toch voelde het meisje een

erge kou in haar gezichtje. Ze zette de grote kraag van haar bontmantel hoog op.

„Hé engel, waarom is het hier zo koud?” vroeg ze.

„We vliegen boven Siberië. Dat is een heel koud land. Zie je daaronder die witte plekken niet? Dat is sneeuw. Hier is al heel veel sneeuw gevallen.”

„Is Siberië een mooi land, engel?”

„O nee, Liesje. Het is er heel lang winter. Er wonen niet veel mensen. En er zijn heel grote gevangenissen.”

„Gevangenissen? Voor slechte mensen?”

„Neen, Liesje, veel brave mensen zijn hier gevangen gezet. Ook veel katholieke mensen. Dat hebben de slechte mensen van Rusland gedaan. Die haten alles, wat goed is. Die hebben de priesters en de brave mensen in dit koude land gebracht. Hier moeten ze werken in de bossen en onder de grond. En ze krijgen slecht en weinig eten. Heel veel sterven er. Maar ze gaan allemaal naar de hemel, want 't zijn martelaars.”

„En die slechte mensen, engel? Die dat allemaal doen?”

„Die worden gestraft. Daar zorgt O.L. Heer wel voor.”

„Maar engel, moeten hier dan geen missionarissen naar toe? Om die slechte mensen te bekeren.”

„De beste missionarissen zijn de martelaren zelf. Maar let op: we zijn er bijna.”

Feniks trok het lichte schuitje boven een grote steenwoestijn. Er groeide bijna niets. Toen zag Liesje een heel lange muur. Dat was de Chinese muur en daarach-

ter lag China.

„Gaan we heel ver China in?” vroeg het meisje aan de engel.

„Nee, Liesje. Zoveel tijd hebben we niet. Het is hier al volop dag. 't Is al bijna middag. Wacht maar eens.”

Hij stuurde Feniks naar een grote rivier. Langs die rivier lagen veel dorpjes. Ze zagen er erg armoedig uit. De huisjes waren stuk of helemaal verwoest. De akkertjes groeiden vol onkruid. En je zag bijna geen mensen.

Feniks dook naar beneden en 't schuitje volgde. Spoedig waren ze op de grond. Ze stonden op een weg. 't Was vroeger misschien een mooie straat geweest. Maar nu waren er heel grote gaten in. Die stonden vol vuil modderwater. De bomen langs de weg waren dood. De bast was er afgeknaagd.

„Dat hebben de mensen gedaan van de honger,” zei de engel.

„Van de honger?”

„Ja. Wacht even. Ik moet Feniks en ons voertuigje onzichtbaar maken. Anders zouden ze hem nog stelen.”

„Nu gaan we verder Liesje. Maar doe je mantel goed dicht, want het is hier koud.”

Dat voelde het meisje wel. Ze knoopte haar mantel goed dicht. Daarna volgde ze de engel, die liep vooruit over de slechte weg.

Een beetje verder kwamen ze aan een groep huisjes, dat nog overeind stond. Ze waren van leem met rode pannen er op. Bij de huisjes stond een man en zowat twintig kinderen. Die kinderen zagen er allemaal erg

hongerig uit. Ze droegen zakken en vuile lompen voor kleren. En ze hadden erg veel kou.

Toen de engel en Liesje er dichterbij kwamen, kwam een zuster uit één van de huisjes. In haar armen droeg ze een heel klein kindje.

„Het leeft nog,” zei ze tegen de man, die op de weg stond. „Maar ik heb het toch maar gedoopt. 't Is erg ziek.”

„Honger?” vroeg de man.

„Ja,” zei de zuster. „De mensen zijn gevlucht voor de rovers. De kinderen hadden niets te eten. Kom, we gaan.”

De kleine, arme stoet trok eerst een eindje over de straat. Voorop ging de man. Hij keek heel goed links en rechts. Dikwijls hief hij de hand op. Dan hielden allen stil. Daarna gingen ze weer voorzichtig vooruit.

„Wat is dat toch engel?” vroeg Liesje.

„Hier zijn de rode rovers geweest, kind.”

„De rode rovers?”

„Ja, die stelen, plunderen en moorden in 't hele land. Arm China. De mensen zouden hier zo gelukkig kunnen wonen, als er die lelijke rovers niet waren. Kom Liesje, kom mee.”

De man, de zuster en de kinderen waren van de grote weg afgegaan. Ze liepen nu over een zandpad. Dat was zó smal, dat ze achter elkaar moesten lopen.

De engel met Liesje volgden. 't Meisje hoefde niet te lopen. Ze zweefde over het paadje. Dat deed de engel. En dat was maar goed ook. Want het was een paadje

vol scherpe stenen. Ze zou haar voetjes heel erg pijn gedaan hebben. Maar de zusters en de kindertjes moesten wel over die scherpe stenen lopen. Liesje had veel medelijden met die kinderen. Ze wilde hen gaarne helpen. Maar ze wist niet hoe ze dat moest doen. Daar dacht ze ineens aan haar bontmanteltje.

„Engel,” vroeg ze, „mag ik mijn bontmantel geven?” Dan kan de zuster weer een kindje warmer kleden. Ik zie er eentje met een bloot ruggetje. En het waait zo koud.”

„Dat is heel mooi, Liesje. Maar je maakt een reis in je droom. En dan kunt je niets geven.”

„Is het dan niet echt waar, wat ik hier zie.”

„O jawel, kindje. Dat zul je nog wel merken. Maar let op. Ze gaan dat huisje binnen.”

De arme kindertjes met de man en de zuster stonden voor een half ingestort huisje. De man klopte op het oude deurtje. Dat ging heel voorzichtig open.

„Hier woont nu de pater,” zei de engel.

„Heeft hij zich hier verborgen?” vroeg Liesje.

„Ja. Daarom is hij zo voorzichtig.”

De Chinees, die geklopt had, praatte even door 't kierdje van de deur. En nu ging die verder open. Allen traden binnen: de man, de kinderen en de zuster.

„Willen wij ook binnen gaan kijken, Liesje? Of willen we buiten wachten?”

„Wat doet de missionaris nu?” vroeg Liesje.

„Hij geeft de kinderen wat te eten. Een handjevol vogeltjeszaad. Meer heeft hij ook niet. En dan zal hij hen

dopen.”

„O engel, kijk eens! Wat doet die man daar?”

’t Meisje zag een vuil, klein, vies mannetje tussen de struiken door komen. Hij sloop heel voorzichtig naar het huisje. Heel dikwijls keek hij om. Was hij bang?

Nu stond hij bij het deurtje. Hij luisterde. Dan wreef hij in zijn handen en kroop weer heel voorzichtig weg.

„Dat is een valse verrader, Liesje. Dat is een heiden. Hij loopt nu heel hard naar ’t dorp. Daar woont de baas van de rode rovers. Die heeft gezegd, dat alle paters en zusters gevangen genomen moeten worden. Wie de plaats aanwijst, waar zo’n pater verborgen is, krijgt een grote som geld. Daarom loopt die heiden zo hard.

Maar hij moet ook voorzichtig zijn, want heel veel Chinezen helpen de pater stilletjes. Ze houden van de missionaris, want die helpt hen. En die leert hen de weg naar de hemel.”

„O engel, dan moeten we gauw de pater waarschuwen!”

„Dat gebeurt al, Liesje. Kijk maar.”

Weer kwam er een man door de struiken heen. Maar die was niet voorzichtig. Die had haast. Hij rende naar de deur, gooide ze open en riep: „Sen (pater). Ik heb Has oe Bing gezien. Hij liep naar het dorp. Hij gaat de Roden halen. Vlucht gauw!”

De man deed de deur weer dicht en verdween in de struiken.

„Als ze nu maar gauw komen,” zei Liesje.

„Neen,” zei de engel. „Er is een diepe grot en een gang.

Die begint onder dit huisje. Daarom heeft de priester zich hier verborgen. Neen, Liesje. De Roden komen te laat."

Toch was het meisje een beetje ongerust. Hoorde ze daar geen paarden? En 't roepen van mensen. Waren dat de rovers niet?

Ja hoor. Ze stormden op hun kleine paardjes naderbij. De verrader was bij hen. Vóór het deurtje sprongen ze uit het zadel. De hoofdman trapte zo hard tegen de deur, dat die openvloog. Hij stapte naar binnen met een revolver in de hand. Liesje hield haar handje voor haar mondje. Oei, joei; nu was de pater er bij.

Maar nee hoor. De rovers visten achter het net. De pater en al de anderen waren verdwenen. O, wat was die rover boos. Hij sloeg de verrader met zijn vuist in het gezicht. En hij vloekte tegen de andere rovers. Toen sprongen ze allemaal weer op hun paardjes en reden weg.

Maar Liesje had plezier.

„Dat was fijn gelukt, hé engel."

„Jawel kindje. Maar 't is toch erg, dat de priesters zich zo moeten verbergen. Vroeger waren er al heel wat kerken en schooltjes. En er waren weeshuizen en ziekenhuizen. Dat hebben de Rode Rovers allemaal verwoest en verbrand. Wat is de duivel toch boos, als hij het in een land moet verliezen."

„Maar wij zullen de missionarissen helpen, engel."

„Doe dat Liesje. Bid veel voor de dappere priesters van China. Dan zullen die lelijke rovers wel gauw ver-

dwijnen. En dan kan de priester weer gerust zijn goede werk doen. Kom we gaan."

De engel zwaaide met zijn staf en Feniks verscheen. Ze stapten in het wagentje, een ruk aan de teugels en voort ging het, omhoog naar de blauwe lucht en de gouden zon. Liesje kwam weer bij haar bedje. Ze kroop onder de dekens. Ze wilde nog haar engel bedanken, maar ze zag hem niet meer. Ook de vogel Feniks was weg met zijn mooie wagentje.

„Dat is niet erg," dacht Liesje. „Morgen komt hij weer terug. En dan gaan we opnieuw vliegen. Fijn hoor."

„Liesje! Opstaan!" riep moeder.

„Ja moe!" 't Was al morgen. Het licht viel door haar raampje naar binnen. Ze zag de zonnestralen in haar kamertje dansen. O, maar ze had de zon toch al gezien. Waar was dat? Juist vannacht. Toen ze met de engel naar China was geweest.

„Voortmaken, Liesje. Je moet naar de kerk." Moeder riep opnieuw onder aan de trap.

„Ja moe."

Een kwartiertje later zat ze op haar plaatsje in de mis. En nu zag ze haar hele reis van die nacht weer voor zich.

„Foei," dacht ze, „ik moet bidden. Ik mag niet aan iets anders denken."

Maar 't lukte niet. Ze zag die zuster met de arme kindertjes, de pater, de verrader en de rovers. Fijn zeg, die lelijke deugnieten waren te laat gekomen. Daar moest Liesje nu nog om lachen. Zo maar in de mis. Doch ze hield haar gezicht in de handen. Anders zagen het de

andere kinderen, of de zuster, die achter de rij zat.

„Bidden meisje,” fluisterde haar engel in haar oor. „Je bent in de kerk en je gaat dadelijk te communie.”

„Jawel engel. Maar ik heb vannacht zoveel gezien. En mag ik niet lachen, omdat die rovers te laat kwamen. O wat kreeg die verrader toch een harde klap in zijn gezicht!”

„Zeker kindje. Maar als de rovers nu eens niet te laat waren gekomen? Bid daarom Liesje, dat de Lieve Heer en Onze Lieve Vrouw de missionarissen van China altijd mogen beschermen. Want het is daar zo hard nodig.”

„Ja engel, dat zal ik doen.”

„Dan is het goed, kindje.”

Toen Liesje te communie was geweest, vroeg ze aan de Lieve Jezus heel vurig, om toch de paters en zusters en broeders van China te beschermen tegen de Rode rovers. En ze stuurde O.L. Vrouw naar Jezus toe, om het nog eens heel, heel dringend te vragen, want 't is zo hard nodig.

Liesje kwam thuis uit de kerk. De boterhammen stonden klaar. Vader had zijn jas al aangetrokken, want hij moest om half negen op zijn werk zijn. Zijn trommeltje met boterhammen en zijn kruikje met drinken stonden op de hoek van de tafel. Vader was timmerman. Hij werkte aan nieuwe huizen in een ander dorp. En nu stond hij klaar om naar zijn werk te gaan. Maar de krantenman had juist de Volkskrant in de bus gestoken en vader keek er vlug even in. Dat deed hij iedere morgen.

Dan had hij op het werk wat te praten.

„Nou nou,” bromde vader. „Die deugnieten in China jagen alle missionarissen uit hun land. Of ze stoppen hen in de gevangenis.”

„Dat is erg voor die paters,” zei moeder. „En ook heel erg voor die arme Chinese kindertjes. Wie zal er nu voor zorgen?”

„Ja, ja,” bromde vader: „hongersnood, vervolging en oorlog! Arm China.”

„Dat heb ik vannacht gezien,” zei Liesje.

„Wat heb jij vannacht gezien?” vroeg Frans. Frans was haar oudste broer. Hij zat in de vijfde klas op de meesterschool.

„Dat van die hongersnood en die oorlog. En daar heb ik vannacht van gedroomd.”

„Zo, zo,” zei vader. „Dat moet je vanavond dan maar eens vertellen. Nu wordt het mijn tijd. Ik moet weg.”

Hij legde de krant neer en nam zijn boterhammen en zijn thee. Toen zei hij: „Tot vanavond dan, hé!” Daarna stapte hij de deur uit.

Moeder keek Liesje eens aan en lachte.

„Je hebt het gehoord kind. Vanavond moet je maar eens je droom vertellen. Ken je hem nog?”

„O ja, moeder. Hij was heel mooi, maar droevig.”

„’t Zou wat,” bromde Frans. „Onze meester kan veel mooier vertellen.”

Frans kon niet uitstaan, dat zijn jongere zusje het beter of mooier kon, dan hij.

„Afwachten,” zei moeder. „Vanavond kun je het

horen. En nu opschieten kinderen. Eet je boterhammen op en dan vlug naar school.”

De kinderen aten nu stil door. Want anders kwamen ze te laat op school.

Een goed kwartier later waren die twee ook vertrokken. Moeder was nu nog over met Marjetje en Stan. Die waren nog te klein om naar school te gaan.

's Avonds vertelde Liesje haar dromen. En iedereen vond ze mooi.

„Ja, ja,” zei vader. „We weten nog maar weinig van de missionarissen af. Maar jij hebt fijn verteld. En er zou wel heel veel van waar kunnen zijn.”

„'t Is allemaal waar, vader,” zei Liesje. „Mijn engel zal me toch niet voor de mal houden.”

„Helemaal niet Liesje. Een engel bedriegt je niet. Maar we weten zo weinig van de missie. Daar heeft vader gelijk in”, zei moeder. „We moesten er meer over horen.”

„Onze meester vertelt wel over de heidense mensen. Hij heeft al twee mooie verhalen voor ons verteld. Eentje heette: „de Vorstenzoon.” Dat ging over de negers. En een ander heette..... heette..... dat weet ik niet meer. Maar dat gebeurde in Amerika.”

„Ik heb een voorstel,” zei vader. „We zullen allemaal een verhaal van de missie vertellen. Wie er een weet, komt het eerst aan de beurt. Dat is onze Frans. En moeder en ik zullen er in die tijd eentje zien te vinden, hè moeder.”

„Als ik het kan,” zei moeder. „Ik heb zoveel tijd niet.”

„Tut, tut, geen smoesjes,” zei vader. „Je moet maar eens goed nadenken. Of je moet maar die oude „missie-vriendjes” voor de dag halen. Daar staan nog wel mooie in. Afsproken, hé.”

„Hoera,” juichten Frans en Liesje. „Dan hebben we iedere dag vertellen.”

„Iedere avond,” zei vader. „En dat kan heel goed ook, want 't is winter. Je kunt 's avonds toch niet buiten gaan spelen.”

's Avonds vertelde Frans het verhaal van hun meester. Het was zó:

Er was eens een missionaris, die bij de Indianen leefde. Hij heette pater Desmedt. Hij was heel sterk, zó sterk, dat hij een ijzeren staaf helemaal krom kon buigen met zijn handen. Dat was maar goed ook, want de Indianen waren toen nog heel gevaarlijk. En er waren ook heel veel wilde dieren in het land van pater Desmedt. Dat land was zo groot als wel tien keer ons land. En nog groter. En daar moest die pater helemaal alleen voor zorgen. Hij reed met zijn paardje door de grote bossen en over de wijde vlakten.

Soms ook liep hij wekenlang te voet. Daar gaf hij niets om. En nooit had hij een geweer bij zich of een pistool. Dat was ook niet nodig, want hij was immers heel sterk. Eens was hij in een stad. Die heette Saint Louis. Daar stond een echte stenen kerk en een klooster. Pater Desmedt moest er wat uitrusten, want hij was heel erg moe van de grote reizen.

Toen kwamen er drie Indianen. Die hadden een hele maand gelopen om in die stad te komen. Zo ver woonden ze weg. Ze moesten pater Desmedt hebben. En ze vroegen hem, of hij niet eventjes naar hen kwam, om hen te dopen.

„Ho, ho!” zei de missionaris. „Dan moeten jullie eerst

de katechismus leren. Dat duurt nog wel eventjes.”

„Die kennen we al,” zeiden de Indianen.

„En je moet de gebeden leren: het onze vader, het weesgegroot, de oefeningen van geloof, hoop en liefde en berouw en de twaalf.....”

„Dat kennen we allemaal al,” antwoordden de drie reizigers weer.

„Is er bij jullie dan een andere pater geweest?” vroeg de missionaris.

„Nee, zwartrok. Maar we hebben twee jaar geleden een blanke jager gevangen genomen. Die heette Martien. We hebben hem niet dood gemaakt, maar we gaven hem eten en een hut om in te wonen. Hij is toen bij ons gebleven. Hij heeft ons alles geleerd. En hij heeft gezegd, dat we de priester moesten halen, om het grote gebed te zeggen (H. Mis te doen) en om ons te dopen. Gaat u nu met ons mee?”

„Zo, zo,” zei pater Desmedt. „Dat is fijn. Dat is heel fijn. Ja hoor, dan zal ik eens komen. Hoe moet ik reizen?”

„U moet eerst langs de rivier gaan. Acht dagen lang. Dan moet u over de rivier zwemmen naar de andere kant. Dan gaat u over heel grote vlakten. Dat duurt nog langer dan acht dagen. En daarna komt u aan diepe bossen met heel hoge en dikke bomen. In die bossen wonen beren en wolven. U moet daar voorzichtig zijn. Achter die bossen zijn hoge bergen en bij die bergen wonen wij.”

„Goed zo,” zei de pater. „Dan weet ik het nu wel.”

„Als u nu meegaat, zullen wij u de weg wijzen,” zei één van de drie reizigers.

„Nee,” antwoordde pater Desmedt. „Dat kan niet. Ik moet nog wat klaar maken voor die lange reis. Als de maan vol aan de hemel staat, ga ik op reis en als ze voor de tweede keer vol is, ben ik bij jullie.”

„Mag één van ons dan hier blijven en met u meegaan?” vroegen ze.

„Dat is goed,” zei pater Desmedt.

Veertien dagen later was het volle maan. En pater Desmedt ging met zijn gids op reis. Ze gingen te voet, want een paard was veel te lastig in de grote bossen. Eerst trokken ze langs de rivier. Dat ging gemakkelijk. Daarna kwamen ze aan de grote vlakten. Hier was het ook niet gevaarlijk. Toen zagen ze de grote bossen.

„Hier is het oppassen, zwartrok,” zei de gids. „We moeten voorzichtig zijn. De beren of wolven zouden ons ander gauw opgepeuzeld hebben.”

Maar de missionaris zei: „Nee, dat kan niet. Wij zijn de knechten van de grote God hierboven. Die heeft ook de wilde dieren gemaakt. Daar is Hij de Baas van. En Hij zal die wilde dieren wel verbieden om ons kwaad te doen.”

Maar de Indiaan was toch erg voorzichtig.

Op zekere avond zochten ze naar een goede plaats om te rusten. Maar de gids had die dag de sporen gezien van een beer. En dat vond hij niets prettig. Want de grijze beer uit Amerika is heel sterk en heel groot. Daarom zei de Indiaan: „Zwartrok, we moeten vannacht in een boom slapen. Op de grond is het te gevaarlijk.”

„Goed,” zei de pater. „Ik zal er wel eentje zoeken. Maar ik geloof niet, dat de wilde dieren ons kwaad zullen doen.” Hij liep rond, om een flinke boom uit te zoeken. 't Moest er een zijn met dikke takken, want anders was pater Desmedt bang, dat hij er in zijn slaap uit zou vallen. Daar zag hij er eentje. Een heel zware, maar korte stam en boven scheen een soort holte.

„Kijk,” dacht de missionaris, „dat is nu juist als een heel groot vogelnest. Als ik daar in lig, dan slaap ik alsof ik in mijn bed lag bij mijn moeder thuis.” En hij probeerde omhoog te klimmen.

Dat viel mee. Overal waren diepe spleten of stompen van afgebroken takken. Hij klom langzaam maar gemakkelijk omhoog. Daar was hij bij het nest. Maar het was geen nest het was een holte.

„Ook goed,” dacht de pater, „dan zak ik maar een beetje dieper en lig nog heerlijker. En bovendien ben ik helemaal veilig voor die gevaarlijke beer.”

De pater klom dus in de holte en zakte toen langzaam naar beneden. Want de hele boom was hol. Het was een grote pijp. Hij lachte erom, dat hij zo'n fijne slaappleaats had voor de nacht. Doch toen hij onder in de pijp kwam, stapte hij op iets zachts, dat piepte en begon te leven. Licht maken kon de missionaris niet. Maar hij voelde, dat hij op levende dieren stond. Voorzichtig tastte hij met zijn handen en kreeg daarbij een beet in één van zijn vingers. Het was maar een zwakke beet. Het ging niet eens door zijn vinger heen.

Hij telde vijf kleine diertjes, zo groot als een katje. En

opeens wist hij het, waarop hij stond. Het waren jonge beertjes. En de holle boom was het berenhol. Daarom ging het klimmen zo gemakkelijk.

„Oei, joei,” dacht de pater, „ik zal zien, dat ik eruit kom. En zo gauw mogelijk. Want als die lelijke beer thuis komt en hij vindt mij in zijn woonkamer, dan zal het er waaïen.”

Juist wilde hij weer omhoog klimmen, toen een lang gebrom door 't bos klonk. 't Was de oude beer, die naar huis kwam. „Te laat,” dacht de pater. „Dan maar afwachten, wat er zal gebeuren.”

Het brommen kwam dichterbij. En in de stille avond klonk ook 't zachte bonzen op de bosgrond van de zware berenpoten.

Een beetje bang zat de missionaris in het hol op de jonge beertjes. Die piepten en schreeuwden uit alle macht. En de oude was nu zó dichtbij, dat hij het hoorde. Het gebrom werd tenminste veel harder en 't doffe stampen ging vlugger.

Daar hoorde pater Desmedt 't krabben van sterke nagels tegen de boombast. En 't gebrom van de woedende beer was vlak naast zijn oor. Hoger klom 't gebrom en het gekras. De missionaris keek angstig naar boven. Hij deed een kort gebedje tot O.L. Vrouw. Hij zei: „Moeder Maria help Uw arme priester tegen het gevaar van de wilde dieren. Amen.”

Toen werd het kleine stukje sterrenhemel, dat hij door de opening kon zien eensklaps helemaal donker. De beer was boven gekomen en zakte naar beneden. Heel lang-

zaam en al maar brommend. De pater rook de scherpe lucht, die wilde dieren altijd afgeven. En hij wist nog niet, wat hij moest doen, om zich te redden. Maar plotseling rekte hij zich uit en dacht: „Vooruit. Er op of er onder.”

Hij greep naar de grote beer boven hem. Hij voelde de staart en trok eraan uit alle macht. Dat was iets ongewoons voor beer-oom. Nog nooit had hij op die plaats zo'n vreemd gevoel gehad. En hij kon zich niet omdraaien om eens te kijken, wat het was. Want hij zat gevangen in die nauwe pijp. Ook kon hij zijn klauwen niet uitslaan, om dat vreemde ding van zich af te gooien. Daarvoor was de holle boom te eng. Zijn gebrom werd nu een angstig janken. Hij wilde weg. Hij wilde vluchten. Met geweld spartelde hij terug naar boven en trok de pater achter zich aan. Bij de opening liet de pater hem los en de bange beer plofte zo maar van boven af naar beneden. Toen zette hij het op een lopen en verdween tussen de bomen van het woud.

De pater moest erom lachen. Dat was een reuze leuke redding. „Lieve vrouwtje,” zei hij, „ik dank u. Ik wist wel, dat je me nooit in de steek laat.” Toen ging hij slapen. En omdat het daaronder zo heerlijk zacht en warm was, ging hij boven op de jonge beertjes liggen. Die piepten nog wel een tijdje; maar even later was het stil.

Missionaris en beertjes sliepen heerlijk in het berenhul. 's Morgens kroop pater Desmedt uit zijn schuilplaats. Hij was goed uitgerust. De indiaanse gids had al een vuurtje aangemaakt en kookte nu het ontbijt.

„Zwartrok,” zei hij, „hebt u vannacht de beer gezien? Hij was woedend hoor!”

„Gezien heb ik alleen het achterste stuk,” zei de pater. „En dat nog niet goed.”

„Gelukkig maar, zwartrok, want u had geen wapens bij u. Ja, ja, in de bomen slapen is toch maar het veiligste. Wat zegt U ervan?”

„Zeker, zeker. Je slaapt er het veiligste,” zei de missionaris. Eerst later vertelde hij deze geschiedenis in een brief aan zijn familie. En daar weten wij het ook van.

Toen Frans met zijn vertelling klaar was, lachten ze allemaal. En vader zei: „Dat verhaal is veel prettiger, dan het verhaal van Liesje. Maar ja, een missionaris mag ook wel eens wat leuks meemaken, hé moeder.”

„Ik zal vanavond maar eens goed kijken voor ik in bed stap,” zei moeder.

„Waarom moe?” vroeg Liesje.

„Of er geen beer onder de dekens ligt. Je kunt nooit weten.”

Toen lachten ze weer allemaal.

„Morgen moet vader vertellen,” zei Frans. „Ik heb mijn best gedaan.”

„Ik zal het doen, jongen,” beloofde vader. „En ik zal ook mijn best doen.”

Het verhaal van vader.

De tweede avond vertelde vader zijn verhaal. Hij ging er eens goed bij zitten in de grote stoel. Die stond tussen het raam en de kachel. Hij stak een verse pijp aan en wachtte tot moeder uit de keuken kwam. Toen hoestte hij eens en begon.

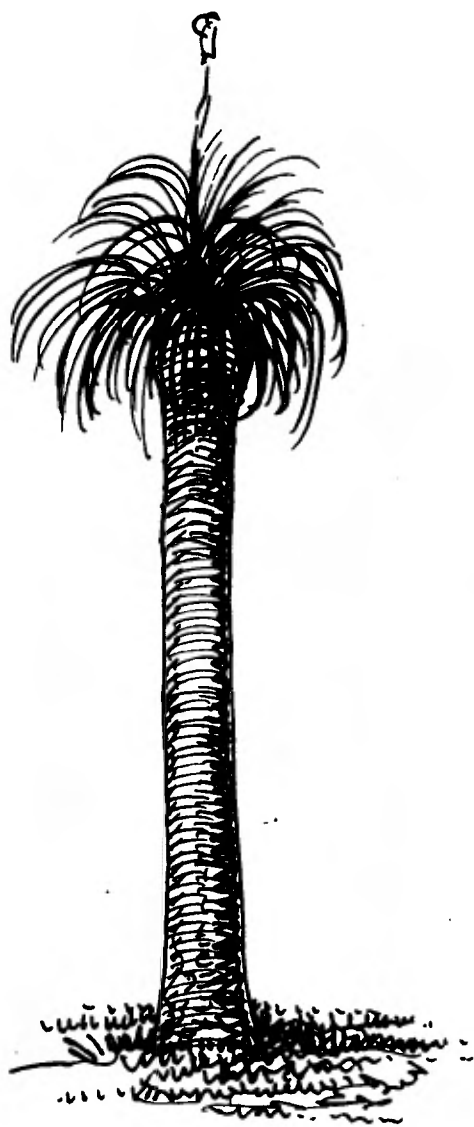
Het verhaal van Frans vertelde over de grote grasvlakten in Amerika. 't Kan zijn, dat daar heel veel gras is, maar ik vertel vandaag over een land, waar ook van die grote lappen gras liggen. Ik vertel over Australië. Dat is een heel moeilijk woord, hé. En 't is ook een heel moeilijk land.

„Waar ligt dat vreemde land, Frans?”

„Dat weet ik niet precies, vader. Maar het is ver weg. Je moet over de zee varen met een grote boot.”

„Juist. Daar gaan tegenwoordig veel mensen uit Holland naar toe. Die worden daar boer. En over zo'n boer gaat mijn verhaal.

Jullie moet weten, dat die boerderijen erg eenzaam liggen. Ik heb gehoord, dat op een land zo groot als Nederland maar tien of twaalf boerderijen staan. Die mensen hebben daar geen aparte kerk. En ook geen aparte pastoor. Dat begrijp je wel. Een missionaris komt er rond met een auto, die tegelijk ook kerk is. Achter in die auto is een altaar gemaakt. Hij rijdt naar zo'n groepje boer-

derijen en houdt daar stil met zijn auto. Dan hebben die mensen Zondag. Dat wil zeggen: dan wordt er mis gelezen en kunnen ze te biechten gaan, en te communie. Dan moet de priester de kindertjes dopen en huwelijken inzegenen. Maar slechts twee of driemaal per jaar kan hij komen. Het land is te groot.

Doch niet overal kan hij met zijn auto komen. Over de pampa's, dat is de naam voor die grote grasvlakten, rijdt hij te paard.

Maar op die pampa's kun je gemakkelijk verdwalen. Want dagen, ja weken lang moet hij rijden, zonder dat hij een weg of zelfs maar een zandpaadje ziet.

Zo reed eens een pater op zijn paardje over de Savanabij Sturt river. Hij wilde naar Halls Creek. Maar hij was de weg kwijt. Dat wist hij toen nog niet. Hij vond het wel vreemd, dat hij hier de streek niet kende. Hij was er nog nooit eerder geweest. Nu dat gaf niets. In Australië zijn geen gevaarlijke dieren, behalve dan de slangen.

Maar het was erger, dat hij nergens een riviertje of een meertje tegenkwam. Hij had wel water in zijn veldfles, maar het was niet veel en het smaakte erg flauw.

Onze missionaris reed maar verder. Ergens zou er toch wel een einde komen aan deze vlakte. Hij had al lang de teugels van zijn paard op de nek gelegd. Want hij wist dat een dier veel eerder water rook, dan een mens.

Dat was heel verstandig van die pater. Anders was er gevaar, dat hij altijd een cirkel bleef rijden. En dan zou hij ten laatste van dorst en honger omkomen. Maar toch

zag het er nu ook niet vrolijk uit. Altijd ging de weg maar door kniehoog droog gras. Hier en daar stond zo'n vreemde boom; juist een afgezaagde boomstam met een flinke bos gras er boven op.

Voortdurend huppelden er konijntjes voor hem uit. Twee keer had hij een kudde wilde paarden gezien. Maar de echte Australische wilde dieren, de kangoeroe en de emoe had hij nog niet ontmoet.

Toen het avond werd, maakte de missionaris een slaapplaats klaar onder de blote hemel. Het zadel van zijn paard was zijn hoofdkussen. Een deken had hij niet nodig, want ook in de nacht werd het niet koud. Maar hij bad bij zijn avondgebed een extra weesgegroetje tot O.L. Vrouw, opdat zij hem morgen toch de weg naar water en naar een paar boerderijen zou wijzen.

De zon maakte hem 's morgens wakker. Hij at zijn brood en dronk heel zuinig twee teugen water.

Zijn paard at van het droge gras en krabde met zijn poot zo lang aan een struik, tot hij de vochtige wortels kon eten.

Weer bad de pater een extra weesgegroetje, toen ging de tocht weer verder. Het ging echter helemaal niet vlug. Daarvoor waren paard en ruiters te moe. De nacht had hen niet voldoende verkwikt.

Weer steeg de zon omhoog en zond haar gloeiende stralen naar beneden. De arme missionaris kreeg er zware hoofdpijn van. Tegen de middag kwam hij aan een dingodorp. Een dingo is een soort Australische wilde hond. Ze leven in troepen en graven holen in de grond.

Daar wonen ze in. 't Is dus voor een paard heel gevaarlijk om door zo'n dingedorp te gaan. Het kan gemakkelijk in zo'n hol trappen en zijn poten breken. Daarom reed de pater in een wijde boog om dat hondendorp heen. En toen viel zijn oog op een boom, die daar stond. Zo'n grasboom. Maar die grasbomen had hij al meer gezien. Dat was niets bijzonders. Doch deze grasboom was wel wat bijzonders: er zat een papier aan vast. Een papier, hier zo maar in de wildernis. Hier was dus een mens geweest. En die mens had een boodschap op dit papier geschreven. De missionaris stuurde zijn paard naar die boom en nam het papier er af. En hij las: „Goede reiziger stuur een katholieke priester naar de hut van Patrick O'Conny, de goudgraver. Hij woont tien minuten naar het Noorden, aan de rivier Ord-r. Dank U.”

„Kijk, kijk,” dacht de missionaris, „dat is een vreemde boodschap. Maar ik zal gaan. Bovendien kom ik dan aan een rivier met water en bij mensen. Die kunnen me de weg wijzen.” De pater stak het briefje in zijn zak en trok zijn paardje naar links. „Hop jongen,” zei hij: „Onze Lieve Vrouw heeft mijn gebedje gehoord en stuurt me water en hulp. Vooruit jongen. En een beetje vlugger als je kunt.”

Paard en ruiter reden heel wat vlugger dan eerst. En 't duurde nog geen tien minuten of ze kwamen aan de hut. Je kon 't al van verre zien. Want er wapperde een witte doek aan een lange stok.

De pater bond zijn paard aan een boom vast. Het dier

begon direct te eten van het verse gras. Want hier bij de rivier, was dat nog niet verdord. Doch de pater ging de blokhut binnen. Die was gebouwd van doorgezaagde boomstammen en de spleten waren dichtgemaakt met gras en leem. Dat gras stak er nog met hele bossen uit. Toen de missionaris binnentrad, roept een mannenstem: „God zij dank. Eindelijk! Welkom pater.”

De man, die sprak, zat in een soort leunstoel, die niet door een timmerman was gemaakt. Zijn been lag op een andere stoel. Er was een grote doek omgewikkeld.

„Goeden dag,” zei de pater. „U zijt Patrick O’Conuy en U hebt deze brief geschreven?”

„Zeker pater. Ik heb u nodig. Ik heb namelijk een ongeluk gehad bij het gouddelven. Mijn houweel schampte af en sloeg in mijn been. De wonde begon te zweren en wilde niet genezen. Toen werd ik bang, dat er iets mis zou gaan met mij, vergiftiging. En ik woon hier zo erg eenzaam.”

„Dat is waar,” zei de pater. „Erg eenzaam. Ik ben hier nog nooit geweest. En ik trek toch al jaren door de grote woestijnen.”

„Twee keer per jaar ga ik naar Halls Creek. Daar breng ik het gewonnen goud naar de spaarbank. Ik koop dan meteen wat ik nodig heb en kom dan terug om verder te graven naar goud. Als ik nog drie jaar had kunnen sparen, had ik genoeg gehad om voortaan een rustig leven te kunnen leiden. Dan was ik rijk geweest, pater.”

„Zo! En nu?”

„Nu? ’t Is misgegaan. Nog een paar dagen en dan ben

ik dood. 't Vergif zit in mijn hele been. Toen ik zag, dat het erger werd, heb ik vier keer dezelfde boodschap geschreven. En ik heb een stevige stok gepakt. Ik ben aan vier zijden uit mijn hut gegaan. Eén keer 's morgens en één keer 's middags. En de andere dag 't zelfde. Daar heb ik die boodschappen aan een boom vastgemaakt. En toen heb ik gewacht en gebeden. En nu bent u hier om me op de dood voor te bereiden. Zo is het goed. Ik ben er erg blij om, dat O.L. Vrouw me verhoord heeft."

„O.L. Vrouw?"

„Ja, pater. Ik ben een Ier. Ik kom uit Ierland. Bij ons in Ierland bidt men veel tot O.L. Vrouw. En ze laat ons nooit in de steek. Dat ziet u zelf."

De pater was getroffen. De arme goudgraver biechte en ontving het H. Sacrament van het Oliesel. Wel had de pater naar de wond gekeken, of hij misschien helpen kon. Maar 't hele been was al aan het afsterven en 't vergif was te ver in het bloed gedrongen. 't Kon hoogstens nog twee dagen duren. Toch verbond hij de zieke zo goed hij kon en gaf hem de medicijn die hij bij zich had. Die missionarissen hebben een hele grote doos met geneesmiddelen en verband bij zich om de mensen op de eenzame boerderijen te helpen.

Het verminderde de pijn in het zieke been. Maar genezen kon hij hem niet.

„Waarom vroeg je niet om een dokter op je briefje?" vroeg de pater.

„Och," zei de zieke. „Ik dacht zo: O.L. Vrouw zorgt zeker voor mijn ziel. Maar 't is niet zeker, dat zij mijn

lichaam wil genezen. Omdat het niet zeker is, dat zo iets goed voor me is. En dan, de dokter moet uit de stad komen. En dat duurt twee maanden. Eén maand om de boodschap er naar toe te brengen en één maand voor de dokter zelf, om hier te komen. Daar kon ik niet op wachten. Zo is het beter, pater. Deze week nog is het gedaan en dan ga ik recht naar de hemel of minstens naar het vagevuur.”

De missionaris bleef bij hem tot de dood kwam. En dat was werkelijk na twee dagen. Hij begroef de man bij zijn hut, plantte er een eenvoudig kruis op en besteeg toen weer zijn paad om verder te gaan.

„Tja,” zei vader, „dat was mijn verhaal. 't Is niet zo mooi als dat van Frans. Maar 't loopt toch goed af.”

„Die missionarissen maken heel wat meer mee, dan een hollandse pastoor,” zei moeder. „Ik vind het verhaal mooi. Heel erg mooi. Want je ziet er uit, dat moeder Maria nooit iemand in de steek laat: geen priester en geen eenzame zwerver. Als we Haar ook niet vergeten.”

Morgen bent U aan de beurt, moeder,” zei Frans. „Zorg maar, dat U het van ons wint.”

„Ik heb morgen geen tijd. Dan moet ik wassen. Dan ben ik 's avonds veel te moe. Nee, ik moet een dag uitstel hebben.”

„Hè, dat is jammer,” vond Liesje, „ik vind zulke vertellingen 's avonds zo mooi. En je leert er nog van alles mee.”

„Nu, Liesje, geduld maar; wat in het vat zit, verzuurt niet.”

Het Duivelsmeer

The title 'Het Duivelsmeer' is written in a stylized, hand-drawn font. The letters are black with orange and yellow highlights. To the right of the title is a palm tree. Below the title is a black silhouette of a sea horizon with waves.

En toch hadden onze vriendjes daags daarna hun vertelling. Dat kwam zó: Oom Jan was op bezoek gekomen. Oom Jan woonde in een heel andere stad. Maar hij was reiziger. Dat wil zeggen, dat hij voor een grote fabriek overal naar toe moet, om de dingen van de fabriek te gaan verkopen. Die dingen waren sigaren, sigaretten en tabak. Daarvoor had oom Jan een auto. Dat was zijn eigen auto niet. Neen, die was van de fabriek. Maar het was een heel mooie.

Maar nu was er een ongeluk gebeurd met die auto van oom Jan. Juist in het dorp, waar onze vriendjes woonden, was dat ongeluk gebeurd. Oom Jan wilde een draai nemen en een grote vrachtwagen wilde ook die draai nemen. En toen reden ze tegen elkaar. Omdat auto's op een draai nooit hard rijden, was het nogal meegevallen. Maar de auto van oom Jan moest toch gerepareerd worden. En daarom was hij nu maar bij de familie binnen gevallen om er een nachtje te slapen.

„Kan dat?” vroeg oom Jan.

„Zeker,” zei moeder, „we hebben een bed vrij, hoor. Je zult even heerlijk slapen als thuis.”

„Maar ik betaal niets,” zei oom Jan lachend.

„Dat hoef je ook niet,” antwoordde moeder. „Arme en verdwaalde reizigers worden gratis geholpen.”

Toen kreeg die slimme Frans een inval.

„Jawel oom, u moet ook betalen. Met een vertelling.”

„Nu zullen we het hebben,” riep oom. „Dat is me te duur. Dan ga ik naar een ander hotel, hoor.”

„Nee,” zei Frans. „U moet niet weglopen. Als ik het U uitleg, doet U zeker mee.”

Oom luisterde naar de uitleg van Frans. En zo kwam het, dat 's avonds oom in de grote leunstoel zat met een fijne sigaar uit zijn fabriek.

Ook vader had zo'n heerlijke sigaar aangestoken en de kinderen werden met een grote lollie verrast. Alleen moeder had niets. Ze zei, dat ze genoeg genoot van de twee heerlijke sigaren. Je ziet, dat het deze avond heel fijn zou gaan. Nu nog de vertelling. Die moest ook reuze worden.

En dat werd ze. Luister allen maar mee.

HET DUIVELSMEER.

„Mijn verhaal,” zei oom, „gebeurt in een heel vreemd land. Ik zal proberen om jullie uit te leggen, waar het ligt. Luister. Jullie hebben wel eens van de Chineesjes gehoord. Die wonen natuurlijk in China. Dat is heel ver hier vandaan. En je hebt ook wel eens van de bruine, van de indische kindjes gehoord. Die wonen in het land van de tijgers en de slangen en de olifanten. Die wonen in Indië. Tussen die twee grote landen liggen heel hoge bergen. Zó hoog, dat er nog nooit iemand bovenop geklommen is. Onder aan die bergen ligt Tibet. En in dat land gebeurt ons verhaal.

Tibet is een vreemd land. Geen enkele blanke mag er komen. Als je het toch waagt, word je gepakt en dood

gemaakt. Dus moet je dat heel stiekum doen. De mensen van Tibet zijn heidenen. Maar ze vereren geen beeldjes zoals de negers. Neen, ze hebben een levende God. Dat is een gewone mens natuurlijk. Maar zij zeggen, dat het een God is. Die woont in een heel groot paleis met honderden afgodspriesters. Bonzen noemen ze die afgodspriesters.

Nu was er eens een duitse reiziger, die stilletjes in dat land was getrokken. Hij had zichzelf en al zijn bedienden gekleed als Chinezen. Zijn gezicht had hij ingewreven met notensap. Dan wordt het goed geel. En zijn snor hing in twee punten naar omlaag. Juist zoals bij de Chinezen. Je moet weten dat de Chinezen veel op de Tibetanen lijken. Maar scheve ogen kon onze Duitser niet maken. Daarom droeg hij een bril. Dan konden ze het niet zo goed zien.

Zo trok hij met zijn karavaan ¹⁾ door de grote bossen aan de grens van Tibet. Men durfde niet over de grenzen te gaan, anders zouden ze gauw worden ontdekt. En dat was heel gevaarlijk. Doch gemakkelijk was zo'n reis niet. Over bergen en door wouden. En nu er geen gevaar van de Tibetanen kwam, waren er veel meer gevaren van wilde dieren. Ze moesten vechten tegen wilde olifanten, tegen tijgers en ja..... tegen dwergen. Eens ook tegen bergrovers. Maar altijd ging de reis verder. Om de juiste richting te bewaren, trok de karavaan langs een wilde

1) Karavaan is hier een reisgezelschap met paarden en ezels, dat alles met zich meeneemt, om lang onderweg te blijven: tenten, wapens, eten, geneesmiddelen, en zo voort.

bergrivier: de Salwee. En toen kwam onze reiziger nog plotseling aan een dorp, een groot dorp.

Van boven van de bergen af zag hij het liggen: of beter zijn gids zag het. Ze waren juist een stevige berghelling gepasseerd, en kwamen aan de andere zijde.

Hier was het bos, dat op de bergen groeide, minder dicht en regelmatig. Plotseling hief zijn gids de hand op en hield zijn paard in. Voorzichtig kwam Franz Emmerik, zo heette de reiziger, dichterbij.

De gids wees langs de helling naar beneden. En daar zag onze Duitser goed onderhouden maïsvelden en sinaasappelbomen. En ja, tussen het groen en oranje van deze vruchtbomen zag hij hutten. Het waren grauwe hutten met daken van lang gras. Maar ze zagen er niet slordig of vies uit.

„Wat zullen we doen, boy?” vroeg de reiziger aan de gids.

„Ik geloof, dat hier niet zo'n onvriendelijk en gevaarlijk volkje woont als ergens anders. Durf je er eens naar toe te gaan?”

„Liever niet, mijnheer,” zei de gids. „Ik ben ook een blanke juist zoals u. En ik denk, dat het beter zal zijn, om twee van onze Chinezen te sturen. Die zullen eerder welkom zijn. Maar ze mogen niet zeggen, dat er nog andere reizigers bij onze groep zijn.”

„Goed. Dat kunnen we proberen. De tolk¹⁾ en de paardenverzorger verstaan deze taal het beste. Hen zal

1) Tolk is iemand, die een vreemde taal voor ons vertaalt. En ons gesprek in die vreemde taal voert.

ik sturen.”

Even later daalden de twee Chinezen langs de berg-helling naar beneden in de richting van het dorp.

De reizigers verborgen zich in de bossen en wachtten op hun terugkomst. Dat duurde heus niet lang.

Spoedig hoorde men stemmen klinken onder in het dal en toen Franz met zijn verrekijker naar beneden gluurde, zag hij een groep inboorlingen met zijn twee Chinezen mee naar boven klauteren. Maar zag hij goed of was zijn kijker troebel: tussen de groep liep een blanke. Echt een blanke. En dat scheen nog wel zowat de baas te zijn. Nu durfde Franz zich ook te laten zien. Hij kwam achter de bomen van de bosrand vandaan en zwaaide tegen de klimmers. De blanke zwaaide terug met een grote slappe hoed. En even later stond voor onze reiziger een stevige Europeaan, die zich noemde pater Leonard ²⁾ missionaris woonachtig te Tu-lao in Tibet.

Dat was een verrassing voor Franz Emmerik. In dit geheimzinnige land, waar geen blanke binnen mocht komen, woont een..... blanke missionaris.

Franz Emmerik gaf direct bevel om een pot sterke koffie te zetten. Hij liet zijn boy uit zijn voorraad een fles echte franse cognac te voorschijn halen en presenteerde aan de missionaris echte sigaren om te roken.

En toen moest pater Leonard vertellen. Dat spreekt. Maar hij nodigde de hele karavaan uit, om in het dorp te komen. Daar konden ze rustig de nacht doorbrengen en eens flink uitrusten.

2) Pater Leonard was een franse pater Lazarist, afkomstig uit Parijs.

En zo verhuisde de hele groep naar Tu-lao. Daar in de pastorie van Go-schi, zoals de pater door de Tibetanen genoemd werd, deed hij het beloofde verhaal.

„Tien jaar geleden,” zei hij, was ik op weg van Assam naar China en verdwaalde. Wekenlang trok ik met mijn trouwe knecht door wouden en over bergen. Jullie hebt wel ondervonden, hoe „prettig” die Tibetaanse bergen en bossen zijn. Eindelijk kwam ik hier aan, en..... werd er, wonder boven wonder, goed ontvangen.

Tu-lao ligt aan de Chinese grens. De helft van mijn mensen zijn Chinezen. En ik had als missionaris al enkele jaren in China gepreekt. Misschien hielpen ze mij daarom, omdat ze dachten, dat ik ook een Chinees was.

Wat het ook zij, toen ik wilde vertrekken vroegen ze mij beleefd om te blijven. Ze boden me een hut als woning aan. Ik zag een kans om ook aan deze mensen de ware God te leren kennen. En ik bleef. Maar toen ik ook de taal van de dorpelingen leerde spreken, kon ik aan hen de mooie geschiedenis van de bijbel vertellen. En de mensen luisterden gretig. Nu is het hele dorp katholiek. Ik heb hen ook geleerd, om hun akkers te bebouwen en hun hutten properder en gezelliger te maken. De mensen hielpen me met het bouwen van mijn kerkje, van mijn altaar en van deze nieuwe hut. Dat hebben ze niet slecht gedaan, vind je wel?”

„En heb je nooit last van de Bonzen gehad? En van de andere bazen in Tibeet?”

„O jawel. Al heel gauw hadden gediensstige menesn verraden, dat er in Tu-lao een blanke woonde. En nog

wel een priester. Op zekere dag kwam zo'n voorname bonze met een grote groep dienaren het dorp binnen. Ik was toen zowat een half jaar in Tu-lao. Ik dacht helemaal geen kwaad van dat bezoek en stapte de hoge ome tegemoet om hem deftig te begroeten. Doch pas heeft die kerel mij gezien of zijn geel gezicht werd even rood als zijn rode mantel. Hij schreeuwde een bevel en zijn dienaren vielen op me aan en hadden me gebonden, vóór ik nog „dank je wel” had kunnen zeggen. Ze stopten me in een oude hut en plaatsten twee wachten voor de ingang. De hoge ome-bonze riep alle mensen bij elkaar en vertelde hen, dat het de volgende morgen groot feest zou zijn. Tu-lao zou dan van de „westerse duivel” bevrijd worden. Die westerse duivel was ik natuurlijk. De hoge ome zou zelf mijn kapel in brand steken en er mij heerlijk in verbranden. Alle mensen van Tu-lao mochten naar dat vuurwerk komen kijken. Ik hoorde in mijn gevangenis die hele preek woord voor woord. En ik vond het niets prettig. Dat ver zeker ik je. Maar wat kon ik doen om te vluchten? Niets. Men had mijn handen op mijn rug samen gebonden en zo aan een haak vastgeknoopt, die in de hoofdbalk van de hut was geslagen. Mijn voeten waren ook geboeid en die touwen zaten aan een zware steen vast. Neen, vluchten kon ik niet. Dus begon ik maar eens aan een flinke akte van berouw. De nacht kwam. Voor mijn hut hoorde ik de schildwachten samen praten. Ik dacht als die nu maar in slaap vallen, dan zal wel één van mijn mensen proberen, om me los te maken. Doch die schenen genoeg praat te hebben, om een heel

jaar aan de gang te blijven. Na een tijdje werden ze afgelost en kwamen er twee nieuwe. Dus geen kans, ouwe jongen; dacht ik.

Doch wat hoorde ik daar achter me? 't Was juist of er ratten knaagden aan de lemen wand van de hut.

Er werd een gat gemaakt. Ik kreeg nieuwe hoop. En ja hoor, spoedig verscheen een hand. 't Gat werd groter. Een hoofd volgde en dan een hele mens. Hij wrong zich heel voorzichtig door de opening en gleed naar binnen. 't Was mijn trouwe chinese knecht Kang-beng-si.

Het ventje was direct in de tuinen gevlucht, toen hij die rode, hoge ome zag. Hij vertrouwde die lieve heertjes niet. En nu stond de slimmerik in mijn hut. Zijn hand legde hij op mijn mond. Dat betekende: zwijgen pater. Niet praten. Toen sneed hij mijn boeien door en we kropen door het gat naar buiten. Eerst langzaam, maar daarna vlugger snelden we door de boomgaarden in de richting van de bergen. Onder de eerste bomen van het woud stonden paarden klaar. Kang had ervoor gezorgd. Vlug sprongen wij erop en draafden weg. Maar omdat we in onze haast niet goed op de richting letten, reden we vast tussen de bergen.

Plotseling liep onze weg dood tegen loodrechte rots-wanden en links van ons was een flink water.

Kang zei, dat we ver genoeg waren. We moesten de rest van de nacht hier maar doorbrengen. Als het dag was konden we beter de weg vinden.

Die dag liet niet lang op zich wachten. Na nauwelijks twee uur kwam de zon al op en konden we beter zien,

waar we ons bevonden: „het Duivelsmeer.”

Een prachtige streek was het. Het heldere water van het meer was omzoomd door een groene strook gras, die vol kleurige bloemen stond. Daarachter wezen hoge dennenbomen loodrecht omhoog. En dan kwamen de witte, stijle bergen. Maar in de vele spleten groeiden groene planten en staken kleurige bloemtrossen naar buiten. Een heerlijke streek.

Ik genoot ervan en keek bewonderend rond. Wat had de Lieve Heer toch mooie plekjes op Zijn wereld gezet.

Ook Kang genoot, maar op een andere manier.

„We hadden het niet beter kunnen treffen,” zei hij. „Het Duivelsmeer! Geen enkele Tibetaan zal hier durven komen.”

„Waarom noemen ze dit het Duivelsmeer?” vroeg ik.

„Dat weet ik niet. En het kan me niets bommen ook. Maar het is het veiligste plekje, dat we hadden kunnen uitkiezen.”

„En het mooiste,” zei ik.

We dachten, dat we er veilig waren, maar we hadden het lelijk mis. Even na de middag hoorden we stemmen in het woud. Ze hadden ons spoor gevonden en volgden het nu. Maar toen ze bemerkten, dat ze naar het Duivelsmeer gingen kregen de meesten schrik. Ze wilden terug. Doch de hoge Bonze joeg zijn dienaren vooruit. En toen ze aarzelden reed hij zelf aan de spits van de groep. Nu stormden ze de smalle rotskloof in, die naar 't meer voerde. Doch het pad liep hier vlak langs het meer en het was smal. 't Was amper breed genoeg voor

één paard.

De Bonze dwong zijn dier op het gevaarlijke pad. Wat toen gebeurde weet ik niet. De afgodspriester zag mij achter de bomen. Hij riep iets. Een vloek of zo. Meteen plonsde en plaste er iets in het water. En 'n gebrul weerklonk.

„Kiang-do! Kiang-do!”¹⁾ riepen de dienaren en ze vielen op de grond. Het paard van de Bonze steigerde. Nu had de man al zijn aandacht aan zijn rijdier moeten besteden, want de plek was te gevaarlijk. Maar hij was zó woedend, dat hij alleen aan mij dacht.

Hij rukte een lang pistool uit de brede band, die zijn kleed tesamen hield en schoot op mij. De kogel ging er meters naast. Maar de klank van het schot temidden van de bergen weerklonk als een donder. Als een lange, lange donder met vooraan een harde knetterslag.

De mensen gilden. Het paard van de Bonze danste op zijn achterpoten. Toen stapte het mis en..... rolde met zijn ruiters langs de stijle helling naar beneden. Een heftige plons en een snerpemde gil en toen nog even wat gespartel onder ons. En paard en man verdwenen onder het water van het Duivelsmeer.

Als een vlucht bange mensen zo snel vluchtten de anderen terug naar het woud. En verder nog tot we hen niet meer hoorden of zagen.

De volgende dag ging ik terug naar mijn dorpje. Mijn arme kerkje en mijn hut waren verbrand. Doch die bouwden mijn mensen weer op. En veel mooier dan

1) De duivel; de duivel.

eerst.

Dat Duivelsmeer is er de schuld van, dat geen enkele Tibetaanse afgodspriester of een hoge ome mij nog lastig durfde vallen.

Zo kan ik nu rustig hier als missionaris werken. En ik ben de enigste katholieke priester, in heel het grote Tibet.”

Pater Leonard dronk een flinke teug van de goede cognac.

„Wat was nu die duivel, die Kiang-do daar in dat meer?” vroeg Franz nieuwsgierig. ’t Was toch geen echte duivel?”

„Wel nee. Maar de heidenen geloofden dat. En ze geloven, dat ik er familie van ben. Daarom laten ze mij zo mooi met rust. Ook mijn christenen hadden er een geweldige angst voor. Ik kon niemand mee krijgen, om dat geheimzinnige ding te gaan zoeken. Toen ben ik alleen gegaan. Drie keer heb ik er tevergeefs ’s nachts of overdag gezocht en gespeurd. De vierde keer had ik succes. Weer klonk dat vreemde geplons en dat harde gebrul. Ik kreeg er bijna kippenvel van. Totdat ik in het n:aanlicht een..... gewone waterbuffel zag, die er zijn bad nam.

De Kiang-do, die de hoge Bonze in het water trok, was een doodgewone waterbuffel.

Ja, ja. O.L. Heer gebruikt soms vreemde dingen, om zijn missionarissen te beschermen.”

Toen Franz Emmerik met zijn karavaan verder trok,

zocht hij ook het Duivelsmeer op. Het was werkelijk het mooiste stukje bos en berg en water, dat hij ooit had gezien. En een hele kudde waterbuffels plonsden en plasten in het water, dat het een lust was.

Uit was het verhaal van oom Jan. En ze vonden het allemaal een echt mooi verhaal. Toen hij de volgende dag in zijn gerepareerde auto wegreed, zeiden ze allemaal, dat hij gerust terug mocht komen..... Als hij dan weer zo mooi vertelde.

Cornelis en het luipaard

Het verhaal van moeder.

De volgende avond moest moeder vertellen. Frans had haar nogmaals gezegd, dat zij een mooi verhaal moest uitzoeken. En niet treurig. „Zo een, waar ik vannacht lekker van kan dromen.”

„Jawel, jawel,” zei moeder. „Je moet maar zeggen, hoe je het hebben wilt. Maar ik heb overdag geen tijd om boekjes en verhaaltjes te lezen. Dan moet ik zorgen voor het eten. En ik moet de kamers schoon maken, de bedden in orde brengen, de was strijken. En 's avonds kan ik de kousen stoppen en de scheuren dichtnaaien van de kindertjes in dit huis. En 's nachts, dan slaap ik. Daar ben ik moe genoeg voor. Ik ken nog geen verhaaltje hoor. Je moet maar afwachten of er vanavond wat van komt.”

Frans vertelde aan Liesje, dat moeder geen verhaal kende. Maar Liesje lachte eens. „Daar geloof ik niets van,” zei ze. „Moeder kan beter vertellen dan onze zuster en jullie meester tesamen.”

„Je denkt dus dat we vanavond toch een mooi verhaal krijgen? Ik vind dat 's avonds zo prettig. Ik lig er nog lang wakker van in mijn bed. Dan zie ik alles weer in het donker van de kamer voor me. Dat is zo fijn, Liesje.”

En 's avonds had moeder haar verhaaltje klaar. Natuurlijk. Een moeder doet alles voor haar kinderen. Dus

ook verhaaltjes vertellen.

Ze wilde niet in de grote stoel zitten. Die was te laag voor haar. Maar ze had wel een koekje naast ieder kopje gelegd.

„Nou, nou,” zei vader. „Is het weer feest?”

„Ik doe voor oom Jan niet onder,” lachte moeder. „Maar sigaren heb ik niet. Dus die kan ik niet geven. En nu vooruit. Mijn verhaal staat niet in een groot boek of in een missieboekje. Ik heb het gehoord van onze oude buurvrouw. Vader weet misschien nog, dat naast ons vroeger huis de dames Vermeulen woonden. Ze hadden een winkeltje in garen en knopen en zo al. 't Waren heel vriendelijke dametjes. Nu en dan kwamen ze bij ons thuis op bezoek. En mijn ouders gingen dan ook daar wel eens een avondje buurten. Wij hadden altijd graag, dat ze bij ons kwamen, want ze konden heerlijk babbelen. Meestal ging het over de missie. Hun oudste broer was namelijk missionaris in Suriname.

En toen die pater met vakantie in ons land was, kwam hij ook zijn zusters bezoeken.

Zo gebeurde het, dat de twee dames Vermeulen met hun broer bij ons op theevisite kwamen. Het verhaal, dat pater Vermeulen die avond vertelde, zal ik hier eens proberen na te vertellen. Luister maar eens goed.

„Zoals jullie weten,” begon de pater, „ben ik missionaris in Suriname. Dat is het stukje Nederland aan de andere kant van de grote zee. Ons klooster staat in de stad Paramaribo. Die ligt aan de zee. Het grote land ligt erachter. Daar zijn geen steden meer. Dat is niets dan

bos, niets dan bos, dagen en weken lang. Er stromen grote rivieren door. En dat zijn onze wegen. Daarop kunnen we het vlugste en het gemakkelijkste vooruit komen.

In die grote bossen wonen Bosnegers ¹⁾ en Indianen. Die wonen in kampen. Dat zijn kleine dorpjes van eenvoudige hutten met in het midden een pleintje. Al die kampen liggen langs of dichtbij een rivier. Regelmatig gaan we nu met een boot naar die kampen toe. En dan zijn we echt missionaris. Op een zekere dag kwam een hoge mijnheer van de regering ons vertellen, dat hij met de boot van de regering de rivier op moest. Hij vroeg of er misschien een missionaris mee wenste te gaan.

Natuurlijk gingen we graag mee. Zo'n regeringsboot is een echte fijne motorboot. Dat vaart prettig. Maar die rivieren zijn niet zo kalm als onze Maas of Waal. O nee. Wanneer je een paar dagen gevaren hebt, kom je aan stroomversnellingen of aan watervallen. Dan kan een grote boot niet meer verder. Dan moet je in zo'n kleine korjaal overstappen. Jullie kent geen korjalen, hé' Dat zijn uitgeholde boomstammen. Meer niet. Daar varen de bosnegers en de indianen mee.

Maar afijn, we gaan op reis. Pater Hendriks en ik en broeder Verschuren zouden met de regeringsboot (gou-

1) In de bossen van Suriname wonen bosnegers. Dat zijn de oude slaven van de plantages. Toen ze honderd jaar geleden vrij werden, trokken ze de bossen in. En daar wonen ze nog. Ook wonen er Indianen. Die hebben er altijd gewoond. Het zijn geen Indianen met pluimen op hun hoofd. Het zijn Zuid-Amerikaanse Indianen. Ze rijden niet op half wilde paarden. Maar ze zijn heel handig en kunnen zeer goed roeten, zwemmen en jagen.

Er zijn drie soorten: Caraïben, Arowaken en Trio-Indianen. Van de laatsten zijn er niet veel meer. En die zijn moeilijk te vinden. Ze wonen heel diep in de wouden.

vernementsboot zeggen ze daar, maar dat is zo moeilijk) mee op reis gaan, zover als het kon. Daarna zouden we met zo'n korjaal verder reizen en ook te voet om een paar kampen van bosnegers en indianen te bezoeken.

Alles ging precies, zoals afgesproken was. De grote boot kwam tot aan het eerste bosnegerkamp. Daar kon hij niet meer verder. We bleven er een paar dagen. We hoorden biecht, en droegen de H. Mis op. En 't hele dorp had feest. Want er zijn zeer veel katholieken in die kampen.

De hoofdman droeg op dit feest zijn „Hoofdmanspakje”. Dat was een oud uniform van een hollandse schutterij. En de nederlandse vlag werd aan een stok midden op het plein omhoog gehesen.

Broeder Verschuren was een Brabander van geboorte. Vóór hij missionaris werd, was hij ook lid geweest van een handboogschutterij. En daar was hij zelfs koning geweest.

Toen er de tweede dag wedstrijden gehouden werden in het boogschieten, wilde hij mee doen.

Dat vonden de bosnegers wel vreemd. Ze hadden de blanken wel met een geweer zien schieten. Doch met pijl en boog nog nooit.

Er werd een klein aarden potje aan de tak van een boom gehangen. De hoofdman trok zijn deftige jas en... zijn broek uit. Met alleen het korte broekje als bosneger kon hij beter schieten, zei hij. Hij mikte even, trok af en het potje was in stukken. Nu de broeder. Hij kreeg een boog: een zware van bruinhard hout. Een lange hou-

ten pijl met ijzeren punt legde hij erop. Ook hij mikte even, trok af en..... ook dat tweede potje lag in scherven. Wat die bosnegers juichten en schreeuwden. Toen schoot de hoofdman een pijl in de stam van de boom, hij nam een tweede pijl en..... flits..... de eerste pijl werd netjes doorboord. Maar ook dat deed broeder Verschuren hem netjes na. Een nieuw gejuich steeg op. En onze broeder won nog meer wedstrijden. Hij werd de held van het dorp. Wij paters en de ambtenaar van de regering waren niet half zo voornaam als onze gewone broeder timmerman.

Toen we gingen eten en de vrouwen van de bosnegers ons bedienden, werd broeder Verschuren het eerst en het best bediend.

En toen we de volgende dag verder gingen kreeg hij van de hoofdman een mooie boog en twintig pijlen cadeau.

De boot van de regering met de ambtenaar voer naar de stad terug. Maar wij gingen verder.

We zaten nu in zo'n korjaal. Er was een tentje op gemaakt van bladeren. Dat was tegen de hete zonnestralen. We zaten achter elkaar. Voorop de hoofdman van de bosnegers zelf. In zijn hand hield hij een parel. Dat is een korte roeispaan. Of beter gezegd een grote lepel. Naast hem lag een kapmes. Dat diende om de kaaimannen ¹⁾ van zich af te houden. Want in de rivier zitten veel van die gevaarlijke beestjes.

1) Kaaiman is een klein soort krokodil. Ze vallen ook mensen aan en zijn erg gevaarlijk.

Achter hem zaten nog twee roeiers. Daarachter onder het tentje hadden pater Hendriks en ik een plaatsje gevonden. En de broeder zat helemaal achteraan. Hij had een brede hoed op zijn hoofd en een witte doek om zijn hals geknoopt. Dan deed de zon hem ook niets. De rivier was mooi. Links en rechts stonden de bossen tot aan het water. De brede takken hingen er ver over heen. Ze maakten er een soort van tunnel. Een donkere tunnel. Daar zou het wel heerlijk fris zijn. Maar toch wilde de hoofdman daar niet roeien. „Het was te gevaarlijk,” zei hij, „omdat er zandbanken waren. Daar kon je op vast varen.”

Bontgekleurde vogels fladderden over het water en vlogen in en uit de donkergroene bomen. Doch zingen deden de vogels niets. Ze schreeuwden en krijsten. In een hollands bos klinkt het getjilp van de vogels zo mooi. Dat hoor je niet in de wouden van Suriname.

Eensklaps greep onze hoofdman zijn kapmes, een slag, een ruk aan de boot. We verschrokken er van. De neger keek om en lachte eens. Dan zei hij: „Kaaiman, wilde onze boot omgooien.”

Het was zó snel gebeurd, dat wij geen kaaiman gezien hadden. Maar de hoofdman had met zijn snelle zekere slag het gevaar afgewend. Even later waarschuwde hij weer. „Vast houden. Stil zitten. Wild water!”

We kwamen aan een waterval of stroomversnelling. Dus opgepast. We grepen de randen van de korjaal stevig vast en zetten onze voeten schrap in het bootje. Het water begon sneller te stromen, steeds sneller. Maar onze

stuurman voorop hield zijn smalle scheepje precies in het midden van de rivier. Daar is de stroom het diepste. Hier en daar zagen we al de koppen van stenen of rotsen boven het water uitkomen. Daar sloegen de golven tegenaan, dat het spatte. Plotseling gaf onze hoofdman een gil. Opgelet dus!

Vóór ons hoorden we al het bruisen van de waterval. Ik was wel een beetje angstig. Maar ik dacht; die neger roeit de hele dag. Die zal het wel weten.

Ik hield me nog steviger vast. Toen waren we er. Onze boot stak een ogenblikje recht vooruit over de waterval. Dan stortte hij naar beneden in het kolkende, ruisende water. Het schuim van de golven sloeg over ons heen en maakte ons helemaal nat. Even hadden de roeiers hun parels omhoog gehouden. Maar daarna werkten ze uit alle macht. Snel schoot het ranke bootje door het wilde water. Handig hield de hoofdman ons van alle rotspunten af. En toen was het voorbij. We kwamen weer in diep water. Nog even geroeid. Toen was alles weer rustig. Maar ik bewonderde onze hoofdman, die zo verbazend goed kan roeien. En pater Hendriks vroeg aan de broeder: „Doe je hem dat ook na, oude jongen.”

De broeder lachte maar eens.

In de namiddag stuurde de hoofdman zijn bootje naar de kant. Langs de wortels van een paar waterbomen klommen we naar boven op de oever. We waren nog een goed uur van het volgende kamp verwijderd. Doch dit was een indianenkamp. Die luidjes houden er niet van, dat je zo onverwachts in hun dorp komt binnenstappen.

En ze hielden ook niet van bosnegers. Daarom hielden we hier halt en stuurden één van de roeiers vooruit om te zeggen, dat we op bezoek wilden komen. Intussen rustten we maar een beetje uit. Broeder Verschuren probeerde zijn nieuwe boog nog eens en schoot een mooie vogel, een soort paradijsvogel. De prachtige veren uit de staart schonk hij aan de hoofdman. Die stak ze in zijn zwarte kroeshaar. Hij vond het een mooie versiering.

Na anderhalf uur kwam de boodschapper terug. De man had heel die tijd op een drafje gelopen. Een indiaan kwam met hem mee. Die zou ons nu verder de weg wijzen. We namen afscheid van onze roeiers en hun hoofdman. Ieder kreeg een nieuw zakmes als geschenk. Daar waren ze heel blij mee.

Toen trokken we met onze nieuwe gids weer verder. Hij was ook de hoofdman van zijn dorp en heette Cornelis.

Het ging niet zo gemakkelijk, want de weg voerde door het bos. Dat is nog eens iets anders dan in Holland. Er zijn bomen zo dik, dat je ze met vier of vijf man pas kunt omspannen. En hoog!

Onder de bomen groeien ook nog allerlei planten. Dat is erg lastig. We liepen over een smal voetpaadje. Een „lijntje” noemen ze dat. Ze worden door de indianen gehakt, als ze de een of andere boom willen omhakken, zo'n dikke boom, om er een bootje uit te maken. Of zo'n heel harde ijzerboom om er hun knotse van te slijpen. Maar er waren ook hele stukken in het bos bij, die Cornelis eerst met zijn houer in het dichte groen open

moest hakken.

Eén keer hield de indiaan stil. Hij keek op de grond, hij keek links en rechts. Toen liep hij een klein eindje naar de éne en dan naar de andere richting. „Tijger”¹⁾ zei hij dan.

„Tijger?” vroeg ik met bevende stem. „Er is toch geen tijger hier in de buurt?”

„Jawel. Juist geweest. Uur geleden. Zal vannacht wel in kamp komen.”

Hij zei dat zo rustig, alsof die tijger zijn neefje was, die vandaag oompje even kwam opzoeken. Meteen liep hij weer door. En wij liepen achter hem aan. Dicht bij het kamp zette hij zijn handen aan de mond en stiet een lang uu-uu-uu- uit. Enige minuten later hoorden we dezelfde roep tegen klinken. En nog een paar minuten later hoorden we het breken en kraken in het hout. Daar kwam een hele groep Indianen naar ons toe. Ze waren de afgezanten, die ons in het dorp zouden binnen brengen. Het ging allemaal heel plechtig. En toen de avond kwam, zaten we om het kampvuur midden in het dorp. Maar nu en dan gluurde ik toch naar die donkere bossen, of ik er niet de gloeiende ogen van de tijger zag.

Eindelijk werd het tijd om te gaan slapen. Cornelis bood heel gastvrij zijn eigen hut aan. Hij zelf met zijn vrouw en kinderen zouden wel bij vrienden gaan slapen. Doch zo'n indianenhut zit vol ongedierte. Dan slaap je de hele nacht niet. En op de verdere reis neem je nog

1) Tijger is de amerikaanse tijger of luipaard. Hij is niet zo gevaarlijk als de indische of chinese tijger, maar hij is veel brutaler en durft bij de woningen van de mensen te komen.

heel wat gezelschap mee. Dat dus liever niet. Als er die tijger maar niet was, dan wisten we het wel. We spanden dan heel eenvoudig onze hangmatten tussen de bomen van het woud. En sliepen heerlijk in de open lucht.

Ja. Ja. Als er die tijger maar niet was.

Eindelijk zei pater Hendriks er iets van tegen de Hoofdman. „Denk je, Cornelis, dat de tijger vannacht in het dorp zal komen?”

De indiaan keek eens naar de lucht. 't Was heldere maan. 't Zilveren schuitje dreef als een bootje tussen de sterren ¹⁾. „Ja,” zei hij, „als het stil is komt hij.”

„We hadden anders buiten geslapen,” zei ik. „Dan hoefde je niet zoveel moeite te doen.”

De hoofdman was geen domme jongen. Hij begreep het direct.

„In orde,” zei hij. „Padres rustig slapen in bos. Ik bij hen slapen. Ik neem geweer. Tijger niets doen.”

Zo spanden wij onze hangmatten tussen de bomen en kropen er in. We hingen een muskietennet over ons heen. Dan konden die lelijke beestjes ons niet aan. Ook Cornelis bond zijn hangmat tussen twee bomen vast. Maar hij hing heel wat lager. Een muskietennet had hij niet. Daarom maakte hij een vuurtje onder zijn hangmat en strooide groene takjes op de vlammen. Een stapeltje groene takken legde hij erbij. Zijn geweer plaatste hij tegen de boom, waaraan zijn hangmat was gebonden. En toen kroop hij erin. 't Vuurtje onder hem rookte van

1) In de warme landen „ligt” de maan in de lucht. Dus anders dan hier bij ons.

geweld. Maar daar had de hoofdman geen last van. En de muskieten bleven weg. Hij sliep en snorkte tenminste spoedig.

Alles was stil nu in het dorp. Alle hutten waren gesloten; het kampvuur was uitgebrand.

De maan scheen over het pleintje en maakte lange schaduwen van de bomen en van de hutten. Alles sliep... behalve de blanke paters en de broeder. Ik hoorde pater Hendriks tenminste hardop zuchten.

En toen kwam de tijger. Plotseling zag ik hem op het pleintje. Ik had niets gehoord. Ik zag hem opeens. Snuffelend als een kat sloop hij langs de hutten. Zacht, heel zacht kroop hij voort. O Cornelis wordt wakker. Pak je geweer en schiet hem dood. Maar de hoofdman sliep en snurkte als een os. Steeds dichterbij kwam de tijger. Stap voor stap. Dadelijk zou hij ons bemerken. Dan nam hij een sprong! En dan!

Hoofdman, wordt dan eens wakker! Ik kreeg het benauwd. Ik durfde niet roepen, omdat ik bang was, dat het beest het zou horen en ons dan zou zien. Ik kon Cornelis ook niet wakker schudden, want hij hing te ver van ons af.

Ik kon alleen..... afwachten en bang zijn.

Nu was het dier aan het einde van het dorpsplein. Hij stond stil. Hij richtte zijn kop op en snoof. Ik zag de groene lichtjes van zijn ogen. Dadelijk zou hij ons ruiken of zien. En dan..... Doodstil lagen we in onze hangmat.

Opeens grijpt Cornelis zijn geweer, richt en schiet tegelijkertijd, zet zijn wapen weer tegen de boom en

slaapt verder. Eerst gooit hij nog wat groene takjes op zijn vuurtje, zodat het opnieuw begint te roken. Vooraan op het dorpspleintje maakte de tijger een luchtsprong, viel neer en bewoog zich niet meer. Hij was dood.

Nog wel een half uur lagen we doodstil te wachten. Toen kroop broeder Verschuren uit zijn hangmat. Wij volgden. En met ons drieën gingen we naar het dode beest. De kogelwonde zat precies tussen de ogen. Een prachtschot.

In zijn hangmat snurkte de Indiaan weer, dat het klonk in het bos.

Daags daarna vroegen we aan Cornelis: „Waarom ging je niet kijken? Wist je zeker, dat de tijger dood was?”

„Natuurlijk, anders schiet ik niet.”

„Sliep je, toen de tijger kwam, Cornelis?”

„Ik was wachter bij de padres. Wachter nooit slapen.”

„En je deed toch net, alsof je sliep.”

„Anders padres praten. En dan tijger weg blijven. En dan uit bos komen. Veel gevaarlijker.”

„O Cornelis, wat ben je een handige kerel. Mijn compliment hoor!”

We bedankten hem hartelijk voor zijn goede hulp. Hij lachte stilletjes. Zo heel eventjes maar.

Cornelis is nog vaker met ons op tocht geweest. Of wij met hem. Hoe zit dat eigenlijk?

Frans en Liesje vonden, dat het verhaal van moeder

niet voor de anderen onder hoefde te doen. En het leukste was, dat Frans 's nachts begon te roepen van: tijger! tijger!

Hij droomde, dat hij in een korjaal zat en onder een boom door voer. Maar in de boom lag een grote tijger in een hangmat. Die stak zijn klauwen uit naar onze roeier en brulde.

Doch Fransje brulde nog harder, zodat moeder uit haar bed moest komen en hem wakker moest maken. Toen was het weer stil in huis en konden allen verder slapen.

Deter dood veroordeelde

Het verhaal van de Zuster.

Liesje had tegen de zuster gezegd, dat ze thuis iedere avond een missieverhaal vertelden. Ieder op zijn beurt. „Maar,” zei Liesje, „nu zijn we allemaal op.”

„Allemaal op?” vroeg de zuster. „Wat is dat?”

„We zijn allemaal geweest: vader, moeder, onze Frans en ik. Ons Marjetje en Stan zijn nog te klein. Die kunnen nog niet vertellen. En nu hebben we niets meer. Het vertellen is op.”

Zuster Leonarda was een goede zuster, hoor. Ze zei: „Dan zal ik het verhaaltje doen in plaats van jullie kleine Marjet. Is dat goed?”

Nou of dat goed was.

„Komt u dan vanavond bij ons vertellen?” vroeg Liesje.

„Nee kind, dat kan niet. Dat mag ik niet van moeder Overste. De zusters moeten 's avonds vroeg naar bed. Juist als de kindjes. Nee, ik zal het in de klas vertellen. Als jij dan goed luistert, kun je het vanavond bij vader en moeder overdoen.”

Zo kon Liesje 's avonds weer met een nieuw verhaal beginnen. Hier is het.

In een dorp ergens in Indië was een misdaad gebeurd. Er was een man vermoord. Ik moet er bij zeggen, dat

het dorp heel diep verborgen lag in de bergen van Indië. Maar toch niet zo diep, of de politie hoorde van die misdaad. En ze ging naar de moordenaar zoeken.

In de tuin van een man vonden ze het mes van de moordenaar. Dus vroeg de politie aan die man, of hij het gedaan had.

„Nee,” zei de man.

„Maar is dat mes dan niet van jou.”

„Ja,” zei de man. „Dat mes is van mij. Ik heb het op de pasar (markt) gekocht.”

Toen moest de man vertellen, hoe dat mes in zijn tuin kwam en zo vol bloedplekken. Maar dat kon hij niet. Dus nam de politie hem gevangen.

Daar zat hij nu in de gevangenis. Hij werd opnieuw ondervraagd, doch hij kon niets meer zegen, dan dat hij het niet gedaan had.

Maar hij kon ook niet zeggen, hoe zijn mes in de tuin was gekomen. En nog wel zo. Hij werd naar de stad gebracht. Maar daar schoten ze ook niets met hem op. Hij zei, dat hij onschuldig was en verder zweeg hij voort. Op geen enkele vraag gaf hij nog antwoord.

In de stad was geen rechtbank. Dus moest de man weer verder reizen naar een andere gevangenis in een andere stad.

Voor de rechtbank zei hij alleen maar weer, dat hij onschuldig was. Op alle andere vragen zweeg hij.

De rechter was daar niet tevreden mee. Hij liet andere mensen uit dat dorp komen. Die moesten van de gevangene alles vertellen, wat ze wisten. Dat was niet veel.

* Ze zeiden, dat de gevangene een eenzame man was geweest. Hij bracht nooit offers voor het boeddabeeld (Afgod). Maar hij deed ook niemand kwaad. Weer werd de gevangene gehaald. In het bijzijn van de mannen uit zijn eigen dorp werd hij opnieuw ondervraagd. Hij zweeg.

De rechter werd er wat zenuwachtig van. Zeker, hij wist wel, dat de Indiërs soms heel vreemd konden doen. Maar een moord was toch een ernstig ding. Daar moest men niet mee spotten.

De gevangene werd weer naar zijn cel gebracht en de rechter liet een heel slimme Indiër komen. Hij zei tegen hem: „Ik zal jou opsluiten bij die gevangene, dan moet je juist eender doen of je ook een gevangene bent. Je praat maar tegen hem en je doet maar heel vriendelijk. En dan moet je proberen, of hij tegen jou niet alles wil vertellen. Als het gelukt, krijg je een goede beloning van mij.”

Zo gebeurde het. Maar ook die man had geen succes. De gevangene zweeg, zweeg zo stevig, alsof hij gewoon niet kon praten.

„Wat nu?” dacht de rechter. „Ik moet en ik zal hem aan het praten krijgen. Want ik zou niet graag een onschuldige veroordelen. Wacht, ik weet wat. Ik zal een priester laten komen.” Dat was geen katholieke priester, want de man was een heiden. Maar een afgodspriester.

Hij kwam in de cel van de gevangene. En hij praatte honderd uit. Hij had een beeldje van Boedda meegebracht en brandde er wierook stokjes voor. Maar geen

succes. De gevangene zweeg, en bleef zwijgen. Ook de priester droop af met zijn afgod onder zijn arm.

Een dokter werd erbij gehaald. Geen succes. Een advocaat stapte de cel binnen, zwijgen. Soldaten kwamen. Ze dreigden de gevangene te zullen slaan, als hij niets antwoordde. Maar nee hoor. Onze Indiër zweeg, zweeg halstarrig.

En toen gaf de rechter het op. Hij veroordeelde de gevangene tot de doodstraf, omdat hij een man had vermoord.

Ook nu nog zweeg de Indiër. En de rechter had het gevoel, alsof hij zich vergist had. Maar hij kon het niet beter.

Er was in die stad een katholiek kerkje met een paar missionarissen en een schooltje.

Eén van die missionarissen ging van tijd tot tijd naar de gevangenis en vroeg of er ook gevangenen waren, die ter dood veroordeeld waren. Die wilde hij helpen om goed te kunnen sterven. Ook deze keer kwam die pater bij de baas van de gevangenis.

„Ja, mijnheer,” zei de directeur. „Er is een Indiër uit het Noorden ter dood veroordeeld. Over drie dagen wordt hij opgehangen.”

„Is hij katholiek?” vroeg de pater.

„Dat weet ik niet, mijnheer. 't Is een eigenaardige kerel. Hij zegt niets. Totaal niets. We weten dus niet, welke godsdienst hij heeft. Maar als u wilt, kunt u hem wel eens bezoeken.”

„Breng me maar bij hem,” zei de missionaris. „Ik zal

het eens proberen."

„Kom maar mee," zei de directeur. Hij belde een gevangenvaarder en die bracht de pater in de cel van de zwijger.

Nauwelijks zag die de pater binnenkomen, of hij stond op, boog diep en bracht als een groet zijn hand op zijn borst en aan zijn voorhoofd.

„Wees welkom," zei hij dan. „Ik wachtte op U."

„Op mij?" vroeg de pater verwonderd. „Ken je mij?"

„Ik heb U gezien. Daar boven in de bergen. En ik wist, dat U terug zou komen."

„U zijt ter dood veroordeeld," zei de missionaris.

„Dat is minder. Nu komt alles goed. Nu U maar gekomen bent."

„Maar vertel me dan, leg het me uit. Ik ben nog nooit in het Noorden van Indië geweest."

Hij ging naast de gevangene zitten. Maar die stond op en hurkte neer op de grond aan de voeten van de missionaris. Dat deed hij uit eerbied.

„Ik ben een gewoon koopman," begon de gevangene. „Mijn naam is Gahrit. Ik heb altijd geprobeerd zo goed mogelijk te leven. Ik heb nooit gestolen of gelogen of iemand kwaad gedaan. Iedere dag bad ik tot de goden, tot Boedda en Brahma en Siva. Maar ik voelde, dat zij niet echt waren. Ik voelde, dat er maar één God kan zijn en geen drie of meer, zoals hier de mensen geloven. En toen ben ik gaan bidden tot die éne, tot die grote God. Op zekere nacht kon ik niet slapen. Ik dacht na. Ik wilde meer van die éne God weten. Toen hoorde ik

een stem. Heel duidelijk hoorde ik die. Ze zei: „Gahrit, je zult een verre weg gaan. Je zult in de gevangenis komen en veel mensen zien. Vreemde mensen. Zwijg tegen hen. Praat niet met hen. Vraag hen niets, totdat de man komt, die je dadelijk zult zien. Hij zal je de nieuwe God, de echte God leren kennen. Doe alles wat hij zeggen zal. En toen, Sahib, ging het rieten gordijn van de kamer opzij. En U kwam binnen. U stond in mijn kamer en U lachte, maar U zei niets. Het was geen droom, Sahib. Ik was wakker. U haalde onder Uw jas iets vandaan. Een soort beeld was het. Een beeld als een kruis. En U liet het mij zien. Het beeld was van koper en hout. U haalde het uit die zak.”

Gahrit wees op de linkerbinnenzak bij de pater. Onwillekeurig stak de pater zijn hand erin en haalde er zijn missiekruis uit.

„Juist, juist,” riep de veroordeelde. „Dat was het. U zijt de man, die mij de éne God zal leren kennen. Toe spreek er mij van. Ik heb al zo lang gewacht, maar ik wist dat U komen zou.”

De missionaris was geroerd. Hij had tranen in zijn ogen.

„Gahrit, mijn vriend,” zei hij, „je hebt de waarheid gevonden. Je hebt de ware God ontmoet. Hij moet het geweest zijn, Die tot je heeft gesproken in de nacht. Omdat je eerlijk en rechtvaardig zijt geweest. Ik zal je alles vertellen.”

’t Duurde lang eer de pater uit de cel wegging. Toen

stapte hij naar de rechter en legde daar het een en ander uit.

„Merkwaardig. Merkweldig,” zei de rechter. Hij had zelf het ware geloof niet. „En wat wilt U nu?”

„Uitstel van het vonnis en intussen een nieuw onderzoek, edelachtbare.”

„Goed, goed,” zei de rechter, „ik zal mijn best doen. Per slot van rekening heb ik ook nog een geweten. Merkweldige geschiedenis.”

Het vonnis werd eerst uitgesteld. De pater leerde zijn gevangene de waarheden van de godsdienst. Daarna doopte hij hem.

Intussen ging de politie alles opnieuw onderzoeken en vond toen spoedig de echte moordenaar. Die had met opzet het mes van Gahrit gestolen en het later in de tuin geworpen. Hij zweeg niet voor de rechtbank. En hij werd door de politie dan ook opgehangen.

En Gahrit? Die ging terug naar zijn dorp en werd de eerste katechist temidden van mensen, die nog nooit door een missionaris waren bezocht.

„Mijn complimenten aan de zuster,” zei vader. „Het was een erg mooie vertelling. En morgen mag je een gulden meenemen voor het missiebusje in jullie klas.”

„Fijn,” zei Liesje. „Daar zal de zuster blij mee zijn.”

„Maar onze meester kan net zo mooi vertellen,” pochte Frans.

„Wacht maar, ik zal hem ook eens vragen. Mag ik

Vader?"

„Zeker. Nodig hem maar uit, om hier zijn verhaal te komen doen. Zeg maar, dat ik nog een goede sigaar voor hem heb, als hij komt.”

„Ik doe het,” zei Frans. „Morgen doe ik het.”

„Goed,” zei moeder. „Maar nu: uitkleden en naar bed. En lig nu vannacht weer niet hardop te dromen. Ik wil wel slapen.”

Dewittehel

Het verhaal van de meester.

's Avonds kwam de meester. Hij kwam eens meer buurten, want hij woonde in de volgende straat. Dus dat was heel dichtbij. En Frans speelde vaak met Peter, 't zoon-tje van de meester.

„Nou,” zei meester Sanders, „hier ben ik dan. Ik heb van dat vertellen gehoord. En ik vind, dat ik zeker zo'n mooie verhaaltjes ken, als die zuster van Liesje. Ik laat me door een zuster niet opzij zetten.”

„Dat zou ik ook zeggen,” lachte vader. „Een man telt toch meer dan een vrouw. Dus laat je niet in de hoek zetten door een dame. Al is die dame dan ook een zuster. Ga zitten meester en steek een lekkere sigaar op.”

„Hum,” snoof de meester. „Alleen rijke mensen kunnen sigare roken. Schoolmeesters kunnen het dus niet. Laat mij eens even boffen.” Hij nam een fijne sigaar uit vaders kistje. Dat had vader met zijn verjaardag van moeder gekregen. Meester en vader staken de brand in hun sigaren en trokken een paar flinke wolken rook naar binnen.

„Wat hebben we het toch goed, hé vader,” zei de meester.

„Maar we hebben het ook verdiend, meester. Overdag hard gewerkt dan mag je 's avonds uitrusten.”

„Maar waar is het overige volk? Waar is moeder de vrouw?”

„Die komt zo dadelijk. Ze moet de twee kleintjes naar bed doen. O, daar is ze al.”

Moeder kwam de kamer binnen. Ze dreef Marjetje en Stan voor zich uit. Die waren gewassen en Marjetje had papiertjes in het haar, dan had ze morgen mooie krullen. Ze gingen naar bed. Maar eerst kwamen ze een kruisje halen bij vader en goeden nacht zeggen. Toen moesten ze nog een snoepje hebben. Ook meester kreeg een handje en dan ging de stoet naar boven, naar de lakenstraat.

Liesje en Frans werden natuurlijk vergeten. Maar die zaten ook zo stil aan tafel. Dat kwam natuurlijk omdat *de meester* op bezoek was.

„Nog even wachten,” zei vader. „Weet je wat? We pakken vast een borrel. Dan gaat het vertellen veel beter.”

„Kan ik niets op tegen hebben. Schenk maar in, waarde heer.”

Vader ging naar het buffetkastje en haalde er een fles en twee glaasjes uit. Hij schonk ze vol en zette er een bij de meester.

„Proost,” zei hij dan.

„Proost,” zei de meester.

Toen kwam moeder binnen.

„En nu begin maar, meester,” zei vader. „We zijn samen één oor.”

„Hè, wat?” lachte de meester. „Samen één oor?”

„Ja, 't zal wel niet goed gezegd zijn. Maar je weet wat ik bedoel. Val maar eens aan.”

„Ik zal dan vertellen in plaats van de kleine Stan. Want ik heb van Frans gehoord, dat de zuster de plaats van Marjetje heeft ingenomen. Daar gaat ie dan.

Mijn verhaal heb ik gehoord uit de mond van de man zelf, die het meemaakte: pater Veldman.

't Was maar een klein mannetje, die pater Veldman. Maar een taai kereltje. Hij had een missie ergens in een woest stuk in China. Het lag dicht bij een woestijn. Maar ik ben niet goed thuis in dat gekke land. En zo weet ik de naam niet meer. Dat doet er ook niet toe, want dat hebben we niet nodig.

Het schijnt, dat die chinese lucht toch niet goed was voor een Hollander. In ieder geval de pater kreeg een soort van ziekte die alleen hier kon genezen. Dat zei de chinese dokter tegen hem. En die weten het over het algemeen heel goed.

Zo ging onze missionaris op reis. Maar het was niet zo eenvoudig. Hij moest dwars door Siberië, en dan door Rusland. Door het rode Rusland.

Toen hij kwam had hij die reis ook gemaakt. Maar toen was Rusland nog niet rood. Dat scheelde dus nog al wat. En ten tweede had hij toen die reis in de zomer gemaakt. Dat was hem reuze slecht bevallen. Nu zou hij het eens in de winter proberen: Zo juist in het begin van de winter, als de eerste sneeuw is gevallen. Met een slee en drie paardjes over de witte vlakte. Dat moest vlug gaan.

Hij pakte zich stevig in met pelsmantels, zodat hij tweemaal zo breed werd en vertrok. 't Eerste stuk reisde

hij met chinese gidsen. Dat ging te paard. Zo kwamen ze door het land van de Mongolen en trokken om de grote Gobi woestijn heen. Hier namen de chinese gidsen afscheid. Hier lag de eerste sneeuw. Nu zal het er op losgaan, dacht de pater. Hij huurde een troika (slee) met drie vlugge paardjes en een koetsier. En voort ging het weer. Dag na dag. De koetsier was tevens de gids. Hij wist er heel goed de weg.

's Nachts maakten ze een hoge sneeuwberg en daarachter sliepen ze in hun pelsmantels. Soms kwamen ze voorbij een jurte. Dat is een tent van een Siberische herder (Kirgies). Dan werd er even halt gehouden. De pater kocht een paar schapen voor voedsel. Die werden geslacht en zo in de slee gelegd. De koude vorst zorgde er wel voor, dat ze niet konden bederven.

Drie weken waren ze zo al onderweg, toen waarschuwde een Kirgies, dat ze moesten oppassen. Het weer ging veranderen. Er dreigde sneeuw. En een sneeuwbuï in Siberië is een beetje erger dan in Holland. De pater vroeg het aan de koetsier. Die keek ook eens naar de lucht, snoof eens diep door zijn platte neus en zei: „Nee, de sneeuw blijft nog een paar dagen weg.”

Dus trokken ze verder. Maar jawel, toen ze een goede drie uur gereden hadden, werd de wind sterker, de lucht werd donker en daar viel de sneeuw. Hij joeg als een gordijn van witte vlokken achter in hun rug. De wind werd een halve storm en blies de sneeuw langs hen heen, zo dicht, dat ze haast niets konden zien.

De koetsier joeg zijn paardjes vooruit. Maar het hielp

niet. Anderhalf, twee uur kon hij er nog tegenin worstelen. Toen zaten ze vast. Vastgelopen tegen bergen sneeuw.

„Vooruit kerel,” zei de pater, „als we stilstaan sneeuwen we onder en dan komen we er nooit meer uit. Dan kunnen we hier langzaam sterven. Doodgaan van honger en kou.”

Maar de kerel trok met zijn schouders en zuchtte eens. Hij ging tegen de slee zitten en deed niets meer. Hij had de moed verloren. Wat de missionaris ook praatte en hem dreigde, het hielp niets. De man zat en bleef zitten. Dat is het vreemde bij die mensen; ze wachten even geduldig op hun ongeluk, ja zelfs op de dood, als op een beloning. Spoedig droegen de paardjes een dikke, witte deken. Ook op onze slee lag al een flink pak van die koude, witte watten.

Het kon niet lang meer duren, of ze zaten allemaal onder de sneeuw. En voor goed. Dan was het hier hun witte graf geworden. Daar voelde de pater heel weinig voor. Maar hij wist ook niet, wat hij moest doen. En zijn gids zat daar maar te zitten en liet zich doodvriezen.

In die nood bad de pater een hartig schietgebedje: „Lieve moeder Maria, als je gauw bent, kun je me nog helpen. Maar 't zal haasten zijn hoor.” En hij bad er wees gegroetjes achter.

Daar hoorden ze plotseling een belletje. „Hoerah! Hulp!” Uit alle macht riep de pater: „Hier, hier!”. Ook de koetsier had het gehoord. Hij schudde het sneeuw-pak van zijn schouders en begon ook met de paarden-

bellen te rammelen. Achter hen dook plotseling iets donkers op en een tweede slee met drie paarden kwam op hen toe. De pater liep er heen. In de slee zaten twee ingepakte mannen: een Kirgies en een Turk.

„Waarom rijden jullie niet verder?” vroeg de Turk aan pater Veldman.

„We kunnen niet meer. We zitten vast.”

„Vervloekt. En wij zijn jullie gevolgd, omdat we anders ook vast reden. We zijn jullie spoor gevolgd en nu.....”

„Tja, wat nu?”

De koetsier van de missionaris zakte weer tegen zijn slee. „Afwachten,” zei hij. „Allah¹⁾ wil het. Niets aan te doen.”

„Niets aan te doen,” zei de Turk. „Allah wil het.”

Intussen was de sneeuw om de beide sleden al zeker twee meter hoog geworden. En nog hield de bui niet op.

„Er is wel iets aan te doen,” bromde de missionaris. „Maar als we in deze sneeuwkuil blijven zitten, dan vriezen we dood. We moeten er uit. Maar nu kwam de tweede koetsier voor de dag, de Kirgies.

„Wachten tot morgen,” zei hij. „Vannacht onder de sneeuw blijven. Dat is niet koud. Er bovenop is het heel koud. Morgen is de zon weer op de sneeuw. Dan kunnen we wat zien.”

Zo werd er om de twee sleden een muur van sneeuw gemaakt. De sneeuw die op paarden en sleden viel, bedekte alles met een witte deken en hield de kou buiten.

1) De Turken noemen hun god „Allah”.

Toen eindelijk het sneeuwen ophield, groeven de mensen in de wand van de kuil voor ieder een gat en brachten zo de nacht door. Het zag er niet prettig uit. De pater wist heel goed, dat deze sneeuwstormen het begin waren van de grote koude. En dan zou zelfs geen sneeuwvlaag hen helpen. Dan vrozen ze dood. Maar de andere dag bracht werkelijk uitkomst. Toen de late zon eindelijk verscheen, groeven ze zich uit hun sneeuwkuil omhoog en stonden op de grote witte vlakte. Ze hadden plankjes van de slee afgebroken en die aan hun voeten gebonden. Anders zakten ze helemaal weg. En werkelijk. Nauwelijks keken ze rond, of vóór hen kwam een licht rookwolkje uit de sneeuw omhoog. Het was juist of er een schoorsteen rookte op een vijftig meter van hen af. Ze worstelden er naar toe. En het wàs een schoorsteen. De Kirgies herkende het direct.

„Hieronder is een jurte,” zei hij. „Een ingesneeuwde herdershut. Wat een geluk, dat we die zo gauw gevonden hebben.”

Ja, het was werkelijk een zeldzaamheid. De missionaris keek over de wijde vlakte. Zover hij keek, was het niets dan sneeuw. O, als ze hier eens hadden moeten zwerven. Dan waren ze verloren geweest. Wat een geluk, wat een geluk, dat ze juist dat éne rookpluimpje vlak bij vonden.

De Kirgies gróef naar beneden. Hij wist precies waar en hoe hij dat moest doen.

Ze vonden de hut en wachtten daar de winter af. Ook hun paardjes en hun sleden werden „binnengebracht”.

En toen het voorjaar kwam, reden de pater met zijn koetsier verder naar het rode Rusland.

„Uit!” zei de meester. „Schenk nog maar eens in. Of heb ik het niet verdiend?”

„Maar half,” zei vader. „Je vertelling was te gauw uit. Als je het van de zuster wilt winnen, moet je er nog eentje bij doen.”

„Je praat lekker, waarde heer. Maar ik kan ze niet uit mijn mouw schudden.”

„Dat moeten meesters toch kunnen, anders zijn het geen echte meesters.”

„Nou vooruit dan. Ik zal het proberen. Maar hoe laat is het? Moeten die twee deugnieten nog niet naar bed?”

„Ze mogen opblijven tot u uitverteld bent,” zei moeder.

„Hoera,” riep Frans. „Meester, nu nog een heel lang, hé.”

„En morgen een slaperige jongen in de klas. Nee, nee, mannetje. Dat zal niet gaan. Nog een klein verhaaltje als toegift. En dan naar bed. Daar gaat ie weer.”

Het kleine verhaal van meester.

Er woonde in de hoofdstad van Japan een blanke familie: vader, moeder en drie kinderen. Het jongste kindje was pas zes maanden en lag nog in de wieg. Ze hadden een Japans kindermisje. Dat zorgde zeer goed voor de drie kinderen. Iedere morgen om zeven uur kwam het misje en iedere avond ging ze terug naar het bamboehuisje. Daar woonde ze met haar zuster en haar broer. Ze waren alle drie heidenen, want in Japan zijn nog maar heel weinig katholieken.

Iedere Zondag moest ze met de twee oudste kinderen naar het kleine katholieke kerkje van de paters. Daar zat ze naast haar twee jonge meestertjes op de grond en wachtte heel stil tot de Mis en de preek uit waren.

Omdat „Kersebloesem”, zoals ze heette, zo goed haar best deed, kreeg ze natuurlijk een goed loon. En ook nu en dan eens wat extra’s. Dat spaarde ze allemaal zorgvuldig op. Ze kocht er geen nieuwe jurk voor, of geen nieuwe ceintuur. Ze zag er wel altijd netjes uit, maar ze droeg nooit iets nieuws.

„Waar spaar je voor, Kersebloesem?” vroeg Mevrouw

eens.

„Ik ga trouwen, mevrouw,” zei ze. „Maar ik heb geen ouders meer. Ik moet sparen voor mijn huwelijk.”

Nu werd mevrouw veel duidelijk. Daarom spaarde Kersebloem zo ijverig, want een Japans meisje moet een grote bruidschat meebrengen. Natuurlijk is het huwelijk voor zo'n heidens meisje een grote dag. En daar komt nog bij, dat een meisje zonder bruidschat heel vaak verkocht wordt als slavinnetje. En dat is nog erger.

Dus spaarde Kersebloesem heel ijverig en keek uit naar de dag van haar huwelijk.

Eindelijk was ze zo ver, dat ze haar geld bij elkaar gespaard had. En ze zei het tegen mevrouw.

„Goed, Kersebloesem. Ik ben ook blij. Ik wens je proficiat. Nu ga je zeker van ons weg?”

„Ja mevrouw. Vanavond.”

Kersebloesem deed haar werk die dag heel gewoon. Doch 's avonds stond ze met een pakje in haar hand. Daarin zaten de kleine dingen, die van haar waren: een schort, een paar sandalen, haar tweede kleedje.

Ze nam netjes afscheid en ze vertrok. De eerste dagen voelde het gezin, dat Kersebloesem weg was. Ook de kinderen vroegen er voortdurend naar. En het kleinste kindje schreide iedere morgen zo lang, tot moeder het uit zijn wiegje nam en het bij haar in het grote bed legde.

Dat duurde zo vier dagen. De vijfde dag 's morgens werd mevrouw echter wakker omdat..... het stil was.

„Hè!” zei ze, „wat is dat vreemd? Zou onze kleine iets mankeren?” Ze stond op en ging heel voorzichtig eens

kijken. En wat zag ze?

Kersebloesem. Het Japanse meisje zat naast het wiegje en speelde met het kleintje, zoals ze altijd gedaan had.

„Wel Kersebloesem, ben je terug gekomen? Wil je de kinderen nog eens zien?”

„Ik wilde graag weer blijven, mevrouw.”

„Dat is goed kind. Dat kan. Maar je zou toch gaan trouwen, is het niet?”

„Nu niet meer, mevrouw.”

„Kijk, kijk. Ruzie gehad?”

„Neen mevrouw. Maar hij is een heiden en hij wil niet gedoopt worden.”

„En jij dan Kersebloesem? Ben jij geen heidense?”

„Niet lang meer, mevrouw.”

„Zo! Wie heeft je bekeerd, Kersebloesem? Wie heeft je veranderd?”

„De pater in de kerk en uw Johnie, mevrouw.”

Johnie was de oudste van de drie kinderen. Het was werkelijk zo. De engelse preken in de kerk had Kersebloesem niet begrepen. Maar Johnie had haar na de Mis alles opnieuw uitgelegd. En het meisje was in haar hart katholiek geworden. Toen wilde ze ook haar toekomstige man katholiek maken. Doch die lachte er eens mee. En Kersebloesem wilde weer weggaan. Maar die Japannees vond dat zo maar niet goed. Nee, nee. Hij maakte veel herrie, want hij had graag de spaarcenten van Kersebloesem. Eindelijk gaf het meisje hem alles, wat ze had en kwam met lege handen bij ons terug. Alsof er niets gebeurd was, deed ze weer haar werk. En drie maanden

later werd ze gedoopt.

Ze had met haar spaarcenten het ware geloof gekocht.
En dat is toch de grootste schat.

Nu mocht de meestter ophouden. Twee verhalen op één avond was toch wel genoeg. Frans en Liesje bedankten hem hartelijk. Toen gingen ook zij naar boven; naar de lakenstraat.

„Er zit nog wel goed volk tussen de heidenen,” zei vader tegen de meester. „Als ze allemaal maar eens een priester konden spreken. Je zou zien, dat de halve wereld bekeerde. Jammer dat er niet meer missionarissen zijn.”

„Je hebt gelijk, mijn waarde. Jammer, dat er niet meer missionarissen zijn. We zullen er eens goed voor bidden. Iets meer kunnen we niet doen.”

„Het is in ieder geval het voornaamste,” zei moeder.
„Maar ik zou zo'n kindermisje wel willen hebben.”

De sportclub van padang

The title 'De sportclub van padang' is written in a stylized, hand-drawn font. To the left of the word 'club' is a drawing of an orange volleyball. To the right of the word 'padang' are three profile drawings of people wearing traditional headwraps (kudam).

Het verhaal van de schrijver.

Beste kinderen, ik moet je iets verklappen. Ik ben Frans uit het boek. Maar ik ben nu groot geworden. Ik heb al grijze haren. In deze grote vastentijd moet er veel over de missie gesproken worden. In iedere klas moet ervan verteld worden. Mijn oudste jongen kwam uit school thuis met zo'n nieuw missieverhaal. En toen dacht ik aan die vertelavondjes van vroeger. En daarom heb ik ze nog eens opnieuw verteld. Ik hoop, dat jullie ze even mooi zult vinden, als ik het vroeger gedaan heb.

Omdat jullie zo goed geluisterd hebt, geef ik je nog een verhaaltje tot slot. Ik weet dat jullie op school goed je best doet en daarom zal ik eens iets vertellen van de schooljongens op een missieschool.

Padang is een stad in Oost-Indië. Tegenwoordig zeggen ze Indonesië. Maar dat is zo'n moeilijk woord. Het is een grote stad aan de zee.

In Padang was een Katholieke Broederschool. Je kent toch wel een Broederschool, hé. Nu op die Broederschool werd hard geleerd. De kinderen waren heel ijverig. Dat valt niet mee in het warme land. Daar krijg je eerder slaap dan hier. Ik weet zeker, als jullie daar moesten leren, dat je dikwijls voor je boek zou zitten slapen. Maar die jongens in Padang sliepen niet. Ze deden nog meer. Ze deden ook aan sport: aan voetballen. Ze speelden

wedstrijden met andere scholen, die ze dikwijls wonnen. Want het waren ook goede voetballers. De aanvoerder was een flinke, bruine jongen. Zijn vader had een grote winkel in de stad en was heel rijk. De andere voetballers hadden Jozef Hari tot hun aanvoerder gekozen. Ze dachten: dan komen er vanzelf centen in onze pot. En ze hadden het niet mis. Jozef betaalde veel aan de club. Maar de Broeder Directeur vond het zo vreemd, dat er 's avonds ook nog club was.

„'s Avonds kunnen jullie toch niet voetballen,” zei hij, „dan is het toch te donker.”

Jozef Hari lachte eens en zei: „Dan hebben we les.”

„'s Avonds ook nog les. Reusachtig, wat zijn jullie ijverig. Doch ik geloof er niet veel van.”

Daarbij bleef het. Jozef lachte, maar zei verder niets. Toen kwam Kerstmis. Met Kerstmis is het in Indië ook warm en zonnig weer. Dan valt er geen sneeuw. Maar dan wuiven de palmen. Daags vóór Kerstmis kregen de jongens vacantie. Ze stoven niet met een hoera de deur uit. Neen, dat doen jullie alleen maar. De jongens in Padang zijn veel kalmer. Ze waren wel blij, doch gingen rustig naar huis.

De Broeder Directeur wenste zijn klas ook veel plezier in de vacantie en een Zalig Kerstfeest.

Tegen Jozef Hari zei hij: „Veel geluk met je voetbalclub, hé.”

Doch Jozef wachtte even na school tot alle andere leerlingen weg waren. Toen ging hij naar de Directeur en vroeg: „Wilt U vanavond eens een les van onze club bij-

wonen. We zouden het heel fijn vinden."

„Hoe laat?" vroeg de Broeder.

„Om acht uur."

„Goed. Ik zal komen. Maar waar moet ik ergens komen?"

„Ik kom U halen broeder," zei Jozef. Hij groette en ging ook op vacantie.

's Avonds werd er aan het Broedershuis gebeld. Vóór de deur stond een prachtige auto. Daarin zat Jozef Hari. Hij kwam zijn Directeur halen. Daar was de winkel van Jozelfs vader. En daar hield de auto stil.

„Is de les bij jullie thuis, Jozef?" vroeg de Broeder.

„Achter ons huis, Directeur. Komt u maar mee."

Nieuwsgierig volgde de Broeder zijn leerling. Op de binnenplaats stond een grote tent. Het was een soort kermistent of kraam. Ze diende voor toneel. Het voorste stuk was open en daar was een verhoog in gebouwd. Twee sterke elektrische lampen verlichtten die opening. Er hing een achterdoek in en er waren zijschermen. Het was een echt toneel.

Op de grond van de binnenplaats zat het publiek. Wel een driehonderd mannen en vrouwen en kinderen. En ze keken naar een paar jongens, die verkleed waren als herdertjes en op het toneel speelden.

„Kijk, Directeur," zei Jozef, „dat zijn onze avondlessen. U leert ons de bijbelse geschiedenis. Dat is het woord van God. Dat is het leven van Jezus en Maria en de apostelen. Maar onze mensen zijn heidenen.

Ze weten dat allemaal niet. En ze zijn dom. Ze kunnen niet lezen. Ze kunnen maar heel weinig denken. Doch ze houden van toneel. Dat zien ze heel graag. En nu spelen wij de bijbelse geschiedenis op het toneel. Alle grote verhalen worden gespeeld. En de mensen begrijpen het. Ze vinden het mooi. En ze leren zó Jezus en Maria kennen.

Misschien zullen er tussen zitten, die naar de pater gaan en zeggen, dat ze katholiek willen worden. We weten het niet. We hopen het en we doen er ons best voor. Hoe vindt U onze avondlessen?"

De Directeur drukte hem de hand en zei alleen: „God moge je belonen, Jozef. Het is goed zo, heel goed.”

Het boekje is uit. Denk nog eens, jongens en meisjes, aan de missionarissen die overal op de wereld werken om onze Lieve Heer aan de heidense mensen bekend te maken.

Bidt voor hen. Ze hebben het nodig. Niet vergeten en nooit overslaan. En iedere week moet je ook een klein offertje aan de missie geven. Iedere week één centje maar. Dat is toch niet te veel. Maar niet vergeten hoor, en nooit overslaan. Dan zeggen alle missionarissen ook: „God zal het je belonen.”

En later, als je boven bij St. Petrus aankomt, dan zal die ook zeggen: „Goed zo, zeer goed zo. Kom maar binnen, want je bent ook een apostel, net als ik.”